

บทที่ 4

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

จากการวิเคราะห์กลุ่มผู้ผลิตในการตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าวเศรษฐกิจขององค์กรผู้ผลิต รวมทั้งวิเคราะห์ลักษณะรูปแบบและเนื้อหาที่น่าสนใจในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" พบว่า มีปัจจัยเงื่อนไขที่เข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิต

โดยทั่วไปแล้ว การผลิตรายการใดๆ ก็ตาม องค์กรผู้ผลิตจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและกรอบในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การผลิตรายการนั้น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ขององค์กรที่ได้กำหนดไว้ เช่นเดียวกับการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งองค์กรผู้ผลิตในที่นี้หมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์และผลิตเนื้อหาสาระของรายการ โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลในระดับผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันกำหนดนโยบายเพื่อให้กลุ่มบุคคลในระดับปฏิบัติการได้ยึดถือเป็นกรอบแห่งการอ้างอิงในการผลิตรายการ ดังนั้นรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" จะมีลักษณะอย่างนั้น ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิตที่เข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อกระบวนการผลิตรายการ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากลักษณะโครงสร้างและนโยบายด้านการผลิตข่าว ตลอดจนกรอบในการคัดเลือกข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ลักษณะโครงสร้างและนโยบายด้านการผลิตข่าว

เนื่องจากสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในฐานะที่เป็นองค์กรผู้ผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ได้มีการดำเนินงานอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกองทัพบก ซึ่งเป็นเจ้าของสถานี ดังนั้นลักษณะโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรจึงถูกกำหนดโดยกองทัพบก ซึ่งได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก อันประกอบด้วย ผู้บัญชาการทหารบกเป็นประธานกรรมการ รองผู้

บัญชาการทหารบก เป็นรองประธานกรรมการ โดยมีผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก เสนาธิการ รอง
 เสนาธิการ และผู้ช่วยเสนาธิการทหารบก ตลอดจนผู้บัญชาการทหารระดับสูงจากหน่วยงานต่าง ๆ
 ของกองทัพบกเป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการบริหารนี้ จะทำหน้าที่อำนาจการควบคุมดูแลการ
 ดำเนินงานและบริหารงานของทางสถานี รวมทั้งกำหนดนโยบายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะนโยบาย
 ด้านการผลิตข้าวให้สอดคล้องกับนโยบายและความมุ่งหมายของกองทัพบกและรัฐบาลเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม จากวิกฤติการณ์ทางการเมืองในช่วง "พฤษภาทมิฬ" (2534) ที่ภาพลักษณ์
 ของสถาบันทหารตกต่ำอย่างมากในสายตาของประชาชนทั่วไป ซึ่งสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5
 ก็ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าวเช่นกัน เนื่องจากเป็นสถานีโทรทัศน์ของทหาร ทำให้
 นโยบายในด้านการผลิตข้าวในช่วงเวลานั้น จึงมุ่งสนับสนุนนโยบายของสภารักษาความสงบแห่ง-
 ชาติ (ร.ส.ช.) เป็นหลัก ซึ่งภายหลังจากสภาวะการณ์ดังกล่าว คณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์
 กองทัพบก ก็ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข้าวของทาง
 สถานี ที่แต่เดิมได้ให้ความสำคัญกับข้าวทหารและข้าวการเมืองเป็นหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับ
 นโยบายในการเสนอข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ซึ่งเป็นกรอบกำหนดนโยบาย
 ด้านการผลิตข้าว ดังนี้

"เผยแพร่ข่าวทหาร ข่าวรัฐบาล และข่าวภายในประเทศ เพื่อสร้างสื่อสัมพันธ์และ
 ความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน และระหว่างประชาชน
 ด้วยกันเอง"

สำหรับการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข้าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ใน
 ครั้งนี้ได้เกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งนายทหารประจำปี ซึ่งรวมไปถึงการ
 ปรับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหารสถานีในเดือนตุลาคม 2536 โดยคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศน์
 กองทัพบกได้แต่งตั้ง พลเอกยุทธนา คำดี หัวหน้าคณะฝ่ายเสนาธิการทหารประจำผู้บังคับบัญชา ให้
 ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานี ซึ่งโดยอำนาจหน้าที่แล้ว ผู้อำนวยการสถานีจะปฏิบัติหน้าที่ในการ
 บริหารงานด้านต่าง ๆ รวมทั้งการบริหารงานด้านฝ่ายข่าวทั้งหมดให้เป็นไปตามนโยบายของคณะ
 กรรมการบริหาร และในส่วนของการบริหารงานด้านฝ่ายข่าวนี้ ผู้อำนวยการสถานีได้แต่งตั้ง ผู้ช่วย

ศาสตราจารย์ ดร. ไชยา อิมวิไล อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลพลเรือนคนแรกที่เข้ามาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสถานี และหัวหน้าฝ่ายข่าว ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารงานด้านการผลิตข่าว ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหาร โดยมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวมีอิสระที่จะใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ตามสายงานที่ตนรับผิดชอบภายใต้การดูแลของบรรณาธิการข่าวสายนั้นๆ

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารยังได้ทำการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข่าว โดยหันมาให้ความสำคัญกับข่าวเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นว่าการปรับเปลี่ยนนโยบายในครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานีแล้ว ยังเป็นการปรับระบบองค์กรเพื่อเตรียมรับกระแสการแข่งขันทะหว่างสื่อมวลชนแขนงเดียวกันและสื่อมวลชนต่างแขนง โดยการพัฒนารูปแบบการนำเสนอรายการข่าวให้น่าสนใจ และสามารถดึงดูดใจผู้ชมซึ่งกำลังหันมาให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ดังที่ ผศ.ดร. ไชยา อิมวิไล ให้สัมภาษณ์ไว้ดังนี้

"...ถ้าเราไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไรที่มึกรุกเรา ไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มความแปลกใหม่ ความทันสมัย ก็จะทำให้เราล้าหลังเขา พอล้าหลังเขาก็จะกลายเป็นสื่อที่ประชาชนไม่ค่อยสนใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย ทุกอย่างก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงถ้าต้องการให้มีการพัฒนาจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เห็นผลกันใน 3 เดือน 6 เดือน..." (ทีวีพูล 31 ธ.ค. 2536 - 6 ม.ค. 2537 : 57)

แต่เดิมการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ไม่ได้จำแนกประเภทของข่าวเศรษฐกิจอย่างเด่นชัด หากแต่ได้นำเสนอข่าวเศรษฐกิจประจำวันแฝงอยู่กับข่าวสังคมทั่วไป ดังนั้น เมื่อการปรับเปลี่ยนนโยบายในครั้งนี้ได้เน้นที่เรื่องของข่าวเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของประชาชนในสังคมที่เพิ่มมากขึ้น ผู้อำนวยการสถานีจึงกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการผลิตข่าวโดยเพิ่มเวลาของการรายงานข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจในรายการข่าวภาคค่ำประจำวัน (19.00 น.) ให้มีสัดส่วนที่ทัดเทียมกับข่าวทางทหารและข่าวการเมือง รวมทั้งได้กระจายสัดส่วนของข่าว โดย

จำแนกตามประเภทของข่าว และแบ่งช่วงเวลาในการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจอย่างชัดเจนเป็นครั้งแรก ดังจะเห็นได้จากตารางแสดงลำดับความสำคัญและเวลาในการนำเสนอข่าวในแต่ละช่วง ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงลำดับความสำคัญและเวลาในการนำเสนอข่าวในแต่ละช่วง

ข่าวภาค 19.00 น.					
วันจันทร์ - ศุกร์		วันเสาร์		วันอาทิตย์	
ข่าว	เวลา (นาที)	ข่าว	เวลา (นาที)	ข่าว	เวลา (นาที)
1. ข่าวการเมือง	10	1. ข่าวการเมือง	10	1. ข่าวการเมือง	8
2. ข่าวเศรษฐกิจ	10	2. ข่าวเศรษฐกิจ	10	2. ข่าวเศรษฐกิจ	8
เจาะตลาดหุ้น	3	(จับกระแสเศรษฐกิจ)		(จับกระแสเศรษฐกิจ)	
3. ข่าวทหาร	7	3. ข่าวทหาร	7	3. ข่าวทหาร	5
4. ข่าวอาชญากรรม	7.30	4. ข่าวอาชญากรรม	8	4. ข่าวอาชญากรรม	8
5. ข่าวเทคโนโลยี	2	5. ข่าวเทคโนโลยี	3	5. ข่าวเทคโนโลยี	2
6. ข่าวทั่วไป	2.30	6. ข่าวทั่วไป	2.30	6. ข่าวทั่วไป	3.30
7. อื่น ๆ	1.30	7. อื่น ๆ	1.30		

จากตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า การปรับเปลี่ยนนโยบายดังกล่าว ทำให้ช่วงเวลานำเสนอข่าวเศรษฐกิจโดดเด่นขึ้นมาคือ อยู่ในช่วงเบรคที่ 2 มีความสำคัญรองจากข่าวบุคคลสำคัญ และข่าวการเมือง โดยให้ข่าวทหารไปอยู่ในเบรคที่ 3 รวมกับข่าวอาชญากรรม ในส่วนของระยะเวลาในการออกอากาศ ข่าวเศรษฐกิจจะมีความยาวมากกว่าข่าวทหาร เช่น ในวันจันทร์-ศุกร์ ข่าวเศรษฐกิจมีความยาว 10 นาที รวมทั้งมีรายการเจาะตลาดหุ้นอีก 3 นาที ในขณะที่ข่าวทหารมีความยาวเพียง 7 นาที เป็นต้น (ดูรายละเอียดในภาคผนวกท้ายเล่ม) พลเอก สุทचना คำดี ได้กล่าวถึงเหตุผลที่คณะกรรมการบริหารสถานีเน้นให้ "ข่าวเศรษฐกิจ" เป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งในการปรับเปลี่ยนนโยบายครั้งนี้ว่า

"...การบริหารงานของโทรทัศน์กองทัพบก เรามีบอร์ดก็คือ คณะกรรมการบริหาร ทำให้พวกเราที่ทำงานอยู่ในช่อง 5 นี้ก็ต้องบริหารงานตามนโยบายของบอร์ด... ส่วนของรายการที่ได้รับนโยบายมาใหม่ก็คือว่า เราพยายามจะทำข่าวให้มีคุณภาพมากขึ้น... รายการอะไรก็ตามจะมีเป้าหมายที่ประชาชนส่วนใหญ่เขาต้องการอะไร เราก็ต้องปรับเข้าไปหาส่วนนั้น ปรับเข้าไปหา กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนั้นให้มากที่สุด เราจะเห็นว่าสมัยนี้ประชาชนสนใจเรื่องของข่าวสารมาก ไม่ใช่เพียงเรื่องการเมืองอย่างเดียว แต่เรื่องของเศรษฐกิจ เรื่องของการทำมาหากิน ข่าวเกษตรกรด้วย... โดยเฉพาะข่าวเศรษฐกิจเรื่องหุ้น ทุกคนเขาก็อยากจะฟังกัน ข่าวการทำมาหากิน เรื่องนี้ เรื่องข่าว ซึ่งเป็นผลที่จะตามมาในเรื่องการประกอบอาชีพของประชาชนเรา พยายามที่จะเสาะหามาให้ประชาชนได้รู้ได้เห็น ได้รับทราบให้ทันเวลา ทันเหตุการณ์... แม้ว่าในส่วนของการทำข่าว ข่าวของทหารก็จำเป็น แต่ข่าวของประชาชนก็จำเป็นด้วย..." (ทีวีพูล 24-30 ธ.ค. 2536 : 56-57)

ด้วยเหตุนี้จึงอาจกล่าวได้ว่ารายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ได้เกิดขึ้นภายใต้เจตนาารมณ์ของคณะผู้บริหารสถานี ที่ได้กำหนดนโยบายในการผลิตรายการนี้ เพื่อให้เป็นรายการเด่น (high light) ของการรายงานข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจประจำสัปดาห์ โดยถือว่าเป็นมิติใหม่ของการรายงานข่าวเศรษฐกิจของทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ที่มีได้เป็นเพียงการให้ข้อมูลข่าวสารหรือรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์ข่าวที่เกิดขึ้นเท่านั้น หากแต่ยังมีการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนนำเสนอความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข่าวนั้น ๆ ประกอบกันไปด้วย

ซึ่งคุณ วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ บรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจได้กล่าวถึงจุดกำเนิดรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ไว้ว่า

"การผลิตสื่อบันทึกจับกระแสเศรษฐกิจเกิดจากคำสั่งของหัวหน้าฝ่ายข่าวที่อยากให้มีรายการสารคดีเชิงข่าวที่น่าเสนอเกี่ยวกับเรื่องราวทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นเพื่อช่วยเสริมให้ภาพการรายงานข่าวสารเศรษฐกิจของสถานีชัดเจนกว่าช่องอื่นๆ เหมือนเป็นรายการพิเศษประจำสัปดาห์ที่ช่องอื่นๆ ยังไม่มี ซึ่งเราเป็นผู้ได้บังคับบัญชาก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ถ้าหัวหน้าฝ่ายข่าวไม่ได้คิดจะให้มีการผลิตรายการในลักษณะนี้เกิดขึ้น เราก็คงทำอะไรไม่ได้ เพราะการเริ่มต้นผลิตรายการใดๆ ก็ตามก็ต้องได้รับคำสั่งจากผู้ใหญ่ในขั้นแรกก่อน..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2537)

ภายหลังการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข่าวคือ ผู้อำนวยการสถานีได้กำหนดให้มีการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวสั้น เพื่อนำมาออกอากาศในรายการข่าวภาคค่ำของทางสถานีและมีข้อเสนอแนะให้เน้นที่ข่าวเศรษฐกิจด้วย ดังนั้นเมื่อ ผศ. ดร. ไซยา อิมวิไล เข้ามารับตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายข่าว จึงได้สนองตอบนโยบายของผู้บริหารสถานีโดยมอบหมายให้ทีมข่าวสายเศรษฐกิจผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวสั้น ใช้ชื่อว่า "จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งลักษณะรูปแบบของรายการดังกล่าวนี้จะปฏิบัติตามกรอบนโยบายที่ผู้อำนวยการสถานีและหัวหน้าฝ่ายข่าวได้ร่วมกันกำหนดไว้ดังนี้

1. เป็นการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก ที่มีการต่อสู้ในสงครามเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่างๆ
2. ต้องการให้ความสำคัญกับข่าวเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งแต่เดิมมุ่งเน้นเพียงข่าวทหารและข่าวการเมือง
3. รูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการอยู่ในลักษณะสารคดีเชิงข่าว จึงสามารถให้รายละเอียดของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจ ได้มากกว่าการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน (ไซยา อิมวิไล, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2537)

เมื่อนิจารณาภาพรวมของรายการ จะเห็นได้ว่าลักษณะโครงสร้างของรายการนี้จัดอยู่ในประเภทรายการสารคดีเชิงข่าวสั้นประจำสัปดาห์ โดยกำหนดให้ออกอากาศทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วงเวลาของการรายงานข่าวเศรษฐกิจในรายการข่าวภาคค่ำ (19.00 น.) ของทางสถานี โดยเริ่มแพร่ภาพออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2536 เหตุที่กำหนดให้รายการออกอากาศในวันหยุดสุดสัปดาห์ เนื่องจากในวันดังกล่าว ปริมาณเนื้อหาของข่าวเศรษฐกิจที่น่าเสนอจะน้อยกว่าวันธรรมดา เพราะองค์กรธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแหล่งข่าวสำคัญปิดทำการ รายการเจาะตลาดหุ้นจึงออกอากาศในวันเสาร์ - อาทิตย์ ประกอบกับการเพิ่มช่วงเวลาในการรายงานข่าวเศรษฐกิจดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น จึงทำให้มีพื้นที่ข่าวมากพอที่จะบรรจुरายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ"ให้ออกอากาศในวันเสาร์-อาทิตย์

"...โดยปกติสัปดาห์ข่าวมักจะต้องออกอากาศในวันหยุด เพราะเป็นวันหยุดของแหล่งข่าวด้วย จึงไม่มีเหตุการณ์ข่าวเกิดขึ้นมากนัก สัปดาห์ข่าวจะต้องเตรียมการผลิตรายการล่วงหน้า ซึ่งการผลิตสัปดาห์มักมีเวลาจำกัด เช่น วันจันทร์-อังคาร สัมภาษณ์แหล่งข่าว วันพุธเขียนบท พฤหัส-ศุกร์ผลิตรายการ เพื่อให้ทันออกอากาศวันเสาร์-อาทิตย์..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2537)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า คณะผู้ผลิตรายการไม่สามารถดำเนินการผลิตรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ" ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ว่าให้ออกอากาศทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยในทางปฏิบัตินั้น การกำหนดวันเวลาในการออกอากาศ จะขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิตรายการเองที่จะตัดสินใจว่า ควรผลิตรายการเพื่อนำมาออกอากาศในวันใดจึงจะเหมาะสม โดยไม่สามารถกำหนดวันที่ออกอากาศอย่างแน่นอนตายตัวได้ เนื่องจากในบางช่วงเวลา ไม่ได้มีการผลิตรายการเพื่อนำมาออกอากาศอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ ซึ่งในการนำเสนอรายการทั้ง 64 ตอนนี้ มีการเว้นช่วงระยะเวลาในการออกอากาศติดกันหลายสัปดาห์ถึง 6 ครั้ง คณะผู้ผลิตรายการได้กล่าวถึงสาเหตุที่ไม่ได้ผลิตรายการในแต่ละครั้งดังนี้

- ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2536 - 3 มกราคม 2537

"...ช่วงใกล้ปีใหม่ ต้องงดผลิตสก็๊ป แม้ว่าเพิ่งออกเรื่องแกดต์ 5 ตอนติดต่อกันเป็นครั้งแรก แต่ก็ต้องหยุดออกอากาศไป 2 อาทิตย์ เพราะช่วงนี้จะมีเหตุการณ์ข่าวเกิดขึ้นเยอะมาก ก็ต้องออกไปทำข่าวประจำวันเป็นหลัก ก็เลยไม่มีใครว่าทำสก็๊ปเพราะถือเป็นงานรอง" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

- ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 12 มีนาคม 2537

"ในบางช่วงเวลาที่ถ้าไม่มีประเด็นข่าวที่น่าสนใจก็จะสามารถเจาะรายละเอียดได้ ก็จะไม่มีการผลิตสก็๊ป เพราะสก็๊ปไม่ใช่การเล่นข่าว ต้องเลือกประเด็นให้ชัดเจน ช่วงนี้ประเด็นข่าวเศรษฐกิจไม่มีประเด็นใดเด่นก็ได้มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวคนใดทำสก็๊ป" (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2537)

"ช่วงนี้ไม่มีประเด็นข่าวน่าสนใจ ก็ไม่ผลิตสก็๊ปข่าว เพราะไม่รู้จะทำเรื่องอะไร จนกระทั่งมีประเด็นเรื่องการปรับอัตราดอกเบี้ยของแบงค์เกิดขึ้น จึงได้ผลิตสก็๊ปอีกครั้ง (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

- ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม - 12 เมษายน 2537

"ดิฉันลาพักร้อนในช่วงสงกรานต์ สก็๊ปที่หายไปในช่วงนี้ก็เพราะไม่มีคนทำ ที่ผ่านมามีดิฉันได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการทำสก็๊ปเพียงคนเดียว ผู้สื่อข่าวคนอื่นๆ ในสายยังไม่ถนัด บ.ก. ไม่ได้มอบหมายให้คนอื่นทำแทน เมื่อดิฉันไม่อยู่ ก็ไม่ได้มีการผลิตสก็๊ปเพื่อออกอากาศ เว้นช่วงไปประมาณ 3 อาทิตย์" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

"ช่วง 3 อาทิตย์ที่ไม่มีสก็๊ป ผมเตรียมข้อมูลเรื่องการท่องเที่ยว เพื่อนำมาผลิตสก็๊ปให้ออกอากาศในช่วงวันสงกรานต์ เมื่อผู้สื่อข่าวไม่ว่าง บ.ก. ก็ต้องผลิตรายการเอง ซึ่งวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้วว่า บ.ก. ทำหน้าที่ผลิตรายการแทนผู้สื่อข่าวที่ทิ้งช่วงไปนาน เพราะขาดคนทำสก็๊ป แต่ก็วางแผนแล้วว่าจะต้องออกอากาศเรื่องการท่องเที่ยวในช่วงสงกรานต์" (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2537)

- ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 11 มิถุนายน 2537

"ที่วันช่วงข่าวของรายการนี้ 2 อาทิตย์ เพราะเตรียมข้อมูลเรื่องการขาดแคลนเงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ ซึ่งต้องศึกษาจากเอกสารมากมาย เมื่อผลิตรายการนี้ไม่เสร็จไม่สามารถออกอากาศในอาทิตย์แรกที่กำหนดไว้ ก็ต้องเลื่อนไปออกอากาศในอาทิตย์ต่อไป" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

- ครั้งที่ 5 ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 6 สิงหาคม 2537

"หลังจากผลิตสัปดาห์เรื่องรถไฟฟ้านายงแล้ว ต้องเว้นช่วงออกอากาศ 2 อาทิตย์ ถึงจะผลิตสัปดาห์เรื่องแผนแม่บทต่อ ที่หายไปเพราะต้องรอระยะเวลาของมติ ครม. เรื่องแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนให้ชัดเจน ต้องเคลียร์ประเด็นให้ได้ก่อน จริง ๆ แล้ว ทำบทเสร็จตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม แต่ บ.ก.บอกว่าประเด็นที่จะนำเสนอยังไม่ชัด ต้องกลับไปเขียนใหม่ ทำให้ออกอากาศในวันเสาร์ที่ 30 กรกฎาคม ไม่ทัน" (ทิพารมณ แว่ววิบ, สัมภาษณ์, 29 กรกฎาคม 2537)

- ครั้งที่ 6 ระหว่างวันที่ 28 - 13 กันยายน 2537

"ช่วงต้นเดือนไม่ได้ทำสัปดาห์ออกอากาศเลย เพราะได้วางแผนร่วมกับ บ.ก. ว่าจะต้องทำสัปดาห์การประชุมคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AFTA) เมื่อนำมาออกอากาศในช่วงกลางเดือนก่อนการประชุมจะมีขึ้นในวันที่ 19-23 กันยายน ประเด็นข่าวการประชุมนี้มีหลายแง่มุม จึงต้องผลิตเป็นสัปดาห์หลายตอน เพราะรายละเอียดมีมาก เป็นเรื่องที่ซับซ้อน จึงต้องเตรียมการผลิตเป็นอย่างดีใช้เวลา 2 อาทิตย์ มีการเตรียมผลิตสัปดาห์เรื่อง AFTA อย่างเดียวเท่านั้น" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2537)

จากคำสัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการข้างต้นประกอบกับการสังเกตการณ์ของผู้วิจัย พอจะสรุปได้ว่ารายการที่รายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ไม่สามารถออกอากาศได้อย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนดไว้ นั้น เป็นผลอันเนื่องมาจากข้อจำกัดหลายประการ นับตั้งแต่ศักยภาพของผู้ผลิตรายการซึ่งจะต้องรับผิดชอบการผลิตรายการทุกชิ้นตอนด้วยตนเอง และในขณะเดียวกันก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่เป็น "ผู้สื่อข่าว" ในการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันอันเป็นหน้าที่หลักอีกด้วย เนื่องจากไม่ได้มีการเพิ่ม

บุคลากรเพื่อมาทำรายการนี้โดยเฉพาะ ดังนั้นในขณะที่ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจมีจำนวนเท่าเดิมแต่ปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ในบางครั้งไม่สามารถผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ให้ออกอากาศทันเวลาได้ ซึ่งบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

"... เราไม่สามารถกำหนดวัน เวลาที่จะออกอากาศเป็นประจำสม่ำเสมอได้ เพราะเราไม่มีทีมข่าวที่ผลิตรายการนี้โดยเฉพาะ ผู้สื่อข่าวคนหนึ่ง จะรับผิดชอบหน้าที่หลายอย่างทั้งทำข่าวและทำสื่อบล็อก ซึ่งผู้สื่อข่าวที่ทำสื่อบล็อกก็มีไม่มากนัก มีมากขึ้น เป็นตัวอื่น เพราะประสบการณ์ความชำนาญมีมากกว่าคนอื่น บางทีสื่อบล็อกหายไปเป็นช่วงๆ เพราะไม่มีคนทำ ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้ เพราะยังไม่มี การเพิ่มบุคลากรในสายข่าวเศรษฐกิจ..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

นอกจากนี้ ในการทำรายการสารคดีเชิงข่าว จะต้องมีความพิถีพิถันในการหารายละเอียดของประเด็นข่าวที่จะนำมาผลิตรายการ โดยเฉพาะในบางประเด็น ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนอย่างมาก จะต้องใช้เวลาติดตามความเคลื่อนไหว เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนก่อนนำมาผลิตรายการ ซึ่งในกรณีนี้ผู้สื่อข่าวอาจต้องใช้เวลาในการเตรียมการผลิตนานกว่า 1 สัปดาห์ ทำให้ไม่มีรายการออกอากาศในสัปดาห์นั้น ๆ คุณมาทนี เผ่าจรรย์ หนึ่งในผู้สื่อข่าวที่ผลิตรายการนี้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวว่า

"... ที่บางอาทิตย์ไม่มีสื่อบล็อก ส่วนหนึ่งเพราะผู้สื่อข่าวต้องออกไปทำข่าวประจำวัน หรือบางที่ต้องเตรียมการผลิตนานกว่า 1 อาทิตย์ เพราะมีรายละเอียดมาก ต้องตามข้อมูลจากแหล่งข่าวหลายคน ถ้าทำสื่อบล็อกไม่เสร็จก็ต้องเลื่อนไปออกอากาศในอาทิตย์ต่อไป..." (มาทนี เผ่าจรรย์, สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2537)

ในบางช่วงเวลา หากคณะผู้ผลิตรายการพิจารณาแล้วว่า ไม่มีประเด็นข่าวใดที่น่าสนใจมากพอที่จะหยิบยกขึ้นมาเสนอรายละเอียดในรายการ ก็จะไม่มีการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เพื่อออกอากาศในช่วงนั้น ด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ เหล่านี้จึงทำให้คณะผู้ผลิตรายการไม่

สามารถผลิตรายการเพื่อออกอากาศอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ตามที่วางนโยบายไว้ ซึ่งบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ ได้กล่าวถึงการกำหนดวันที่ออกอากาศไว้ดังนี้

"...จริง ๆ แล้ว การกำหนดวันที่ออกอากาศมักจะมีติดหุ่นไม่ตายตัว ควรทำออกทุกอาทิตย์ก็ทำไม่ได้ มีข้อจำกัดหลายอย่าง บางทีหายไประหว่างๆ เพราะไม่มีคนทำบ้าง ไม่มีประเด็นข่าวที่น่าสนใจนำมาเจาะทำสัปดาห์บ้าง แต่ก็พยายามจะไม่ให้หายไบนานเกินกว่า 2 อาทิตย์..."
(วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้น การกำหนดวันที่ออกอากาศของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิตรายการเป็นสำคัญ โดยจะคำนึงถึงความพร้อมและความสะดวกของทีมงาน โดยไม่ได้ยึดถือนโยบายในการผลิตรายการมาเป็นกรอบในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดนัก จึงทำให้ในบางครั้ง ถ้ามีประเด็นข่าวที่น่าสนใจมากเกิดขึ้นในช่วงวันธรรมดา และผู้สื่อข่าวสามารถผลิตรายการในช่วงนั้นได้ ก็จะนำมาออกอากาศทันที เพื่อให้ผู้ชมติดตามประเด็นข่าวนั้นได้อย่างต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์ ดังจะเห็นได้จากตารางแสดงวันที่ออกอากาศของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 แสดงวันที่ออกอากาศของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	ชื่อตอน	วันที่ออกอากาศ
1	รายละเอียดทั่วไปของแกตต์ (1)	15 ธันวาคม 2536
2	รายละเอียดทั่วไปของแกตต์ (2)	16 ธันวาคม 2536
3	แกตต์กับผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม (3)	17 ธันวาคม 2536
4	แกตต์กับข้อตกลงในเรื่องของสินค้าบริการ (4)	18 ธันวาคม 2536
5	แกตต์กับสิ่งทอไทย (5)	19 ธันวาคม 2536
ระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2536 - 3 มกราคม 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ		
6	การขยายพื้นที่ในการตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรม	4 มกราคม 2537
7	การเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ (1)	12 มกราคม 2537
8	การเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ (2)	17 มกราคม 2537
9	การปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (1)	22 มกราคม 2537
10	การปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (2)	25 มกราคม 2537
11	แนวทางการขยายตัวของโครงการที่อยู่อาศัย (1)	30 มกราคม 2537
12	การให้สินเชื่อเพื่อการอยู่อาศัยของสถาบันการเงิน (2)	31 มกราคม 2537
13	ภาวะความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ไทย (1)	5 กุมภาพันธ์ 2537
14	ภาวะความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ไทย (2)	6 กุมภาพันธ์ 2537
15	ผลกระทบจากการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยในสหรัฐ	12 กุมภาพันธ์ 2537
16	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (1)	25 กุมภาพันธ์ 2537
17	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (2)	27 กุมภาพันธ์ 2537

ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 12 มีนาคม 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ		
18	การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย (1)	13 มีนาคม 2537
19	การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย (2)	14 มีนาคม 2537
20	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (1)	19 มีนาคม 2537
21	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (2)	20 มีนาคม 2537
22	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (3)	21 มีนาคม 2537
ระหว่างวันที่ 22 มีนาคม - 12 เมษายน 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ		
23	แผนการตลาดการท่องเที่ยวไทย ปี 2537	12 เมษายน 2537
24	การค้าระหว่างไทยกับลาว	13 เมษายน 2537
25	ธุรกิจโรงแรม	14 เมษายน 2537
26	ธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือ	16 เมษายน 2537
27	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท.	23 เมษายน 2537
28	สถานการณ์ทั่วไปของผู้ใช้แรงงานไทย	1 พฤษภาคม 2537
29	กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา	7 พฤษภาคม 2537
30	การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ	14 พฤษภาคม 2537
31	การลงทุนในลาว	21 พฤษภาคม 2537
32	การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (1)	22 พฤษภาคม 2537
33	การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (2)	23 พฤษภาคม 2537
34	กฎหมายฟอกเงิน (1)	28 พฤษภาคม 2537
35	กฎหมายฟอกเงิน (2)	29 พฤษภาคม 2537
36	กฎหมายฟอกเงิน (3)	30 พฤษภาคม 2537

ระหว่างวันที่ 31 พฤษภาคม - 11 มิถุนายน 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ

37	การขาดแคลนเงินฝากในระบบของธนาคารพาณิชย์ (1)	11 มิถุนายน 2537
38	การขาดแคลนเงินฝากในระบบของธนาคารพาณิชย์ (2)	12 มิถุนายน 2537
39	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (1)	16 มิถุนายน 2537
40	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (2)	17 มิถุนายน 2537
41	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (3)	18 มิถุนายน 2537
42	คดีปิ่นหัน (1)	26 มิถุนายน 2537
43	คดีปิ่นหัน (2)	27 มิถุนายน 2537
44	ผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ (1)	6 กรกฎาคม 2537
45	ผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ (2)	7 กรกฎาคม 2537
46	ผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ (3)	8 กรกฎาคม 2537
47	โครงการทางรถไฟและถนนยกระดับของโฮปเวลล์ (1)	16 กรกฎาคม 2537
48	โครงการทางรถไฟและถนนยกระดับของโฮปเวลล์ (2)	17 กรกฎาคม 2537
49	โครงการรถไฟฟ้าชานอง (1)	22 กรกฎาคม 2537
50	โครงการรถไฟฟ้าชานอง (2)	23 กรกฎาคม 2537

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระหว่างวันที่ 24 กรกฎาคม - 6 สิงหาคม 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ		
51	แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชน (1)	6 สิงหาคม 2537
52	แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชน (2)	7 สิงหาคม 2537
53	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัทหลักทรัพย์ (1)	13 สิงหาคม 2537
54	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัทหลักทรัพย์ (2)	14 สิงหาคม 2537
55	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัทหลักทรัพย์ (3)	15 สิงหาคม 2537
56	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (1)	20 สิงหาคม 2537
57	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (2)	21 สิงหาคม 2537
58	การลงทุนในธุรกิจด้านการสื่อสารของภาคเอกชนไทย ในลาว (1)	27 สิงหาคม 2537
59	การลงทุนในธุรกิจด้านการสื่อสารภาคเอกชนไทย ในลาว (2)	28 สิงหาคม 2537
ระหว่างวันที่ 28 สิงหาคม - 13 กันยายน 2537 ไม่มีรายการออกอากาศ		
60	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (1)	13 กันยายน 2537
61	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (2)	14 กันยายน 2537
62	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (3)	15 กันยายน 2537
63	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (4)	16 กันยายน 2537
64	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (5)	17 กันยายน 2537

จากรายละเอียดของลักษณะโครงสร้างและนโยบายด้านการผลิตรายการ ดังที่กล่าวมา ตั้งแต่ต้น สามารถสรุปได้ว่า รายการ"จับกระแสรายการ"เกิดขึ้นภายใต้การปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข่าว อันเนื่องมาจากกระแสทางการเมืองที่ก่อให้เกิดภาพลักษณ์แก่สถาบันทหารและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง5 ทำให้เกิดความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนสัดส่วนของการเสนอข่าว โดยเน้นความสำคัญกับการรายงานข่าวเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น และได้มอบหมายนโยบายให้ทีมข่าวสายเศรษฐกิจดำเนินการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าวสั้น "จับกระแสรายการ" ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอรายละเอียดเชิงวิเคราะห์ประเด็นข่าวเศรษฐกิจในรอบสัปดาห์ที่คาดว่าจะอยู่ในความสนใจของประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยรายการนี้เป็นรายการสารคดีเชิงข่าว ซึ่งต้องใช้ความพิถีพิถันและมีข้อจำกัดหลายประการทั้งในด้านศักยภาพของผู้ผลิตรายการ ตลอดจนข้อจำกัดในด้านเวลา ที่ทำให้คณะผู้ผลิตรายการไม่สามารถดำเนินการผลิตให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและวัตถุประสงค์ที่องค์กรกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความสม่ำเสมอในการผลิต รวมทั้งการแพร่ภาพออกอากาศ จึงขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ผลิตรายการ มากกว่าการยึดถือลักษณะโครงสร้าง และนโยบายด้านการผลิตข่าวขององค์กร ซึ่งผู้บริหารสถานีได้กำหนดไว้เป็นหลักสำคัญ

1.2 กรอบในการคัดเลือกประเด็นข่าว

ในการคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ"จับกระแสรายการ" หัวหน้าฝ่ายข่าว และบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ ได้ร่วมกันกำหนด หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว ดังต่อไปนี้

- 1) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับความสนใจจากประชาชนในขณะนั้น
- 2) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลดี หรือ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ประชาชน "ควรจะรู้"
- 3) สถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ประชาชน"ต้องการจะรู้" รายละเอียดข้อมูลข่าวสารในเชิงลึก (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2537)

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ในทางปฏิบัติแล้ว คณะผู้ผลิตรายการจะมีอิสระในตัวเอง มากพอที่จะพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ ทั้งนี้โดยอาศัยหลักเกณฑ์ทั้ง 3 ประการข้างต้น มาเป็นกรอบแห่งการอ้างอิงในการตัดสินใจร่วมกับปัจจัยเงื่อนไขอื่น ๆ ซึ่ง บรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางในการผลิตรายการเท่านั้น เว้นเสียแต่ว่า หากประเด็นข่าวใดมีความซับซ้อนและยากแก่การเข้าใจ บรรณาธิการจะใช้อำนาจในการตัดสินใจ นี้เอง ซึ่งในกรณีนี้ผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายได้ผลิตรายการในต่อนั้น ๆ ก็สามารแสดงความคิดเห็นต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวร่วมกับบรรณาธิการได้เช่นกัน ดังที่ คุณทิพวรรณ แวววิบ ผู้สื่อข่าว สายเศรษฐกิจประจำกระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการเกี่ยวกับประเด็น ข่าวเรื่องโครงการรถไฟฟ้า ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการคัดเลือกประเด็น ข่าวว่า

"...ตอนทำสัปดาห์โฮปเวลล์ บ.ก. อยากให้สรุปแผนการก่อสร้างโครงการว่าจะลงตัว อย่างไร แต่ตัวดิฉันคิดว่าประชาชนคงอาจจะรู้ว่าเส้นทางเดินรถเป็นอย่างไรมากกว่า จึง เสนอ บ.ก. ว่าอยากจะเจาะประเด็นนี้ด้วย บ.ก. ก็เห็นด้วย..." (ทิพวรรณ แวววิบ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้น ในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการนั้น คณะผู้- ผลิตรายการจะใช้วิจญาณในการคาดการณ์ว่า ประเด็นข่าวใดที่ควรจะถูกหยิบยกขึ้นมาเพื่อนำ เสนอรายละเอียดเพิ่มเติมในรายการดังกล่าว โดยอาศัยประสบการณ์ในการทำงานในสายข่าว เศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกประเด็นข่าว ให้อยู่ภายใต้กรอบนโยบายของทางสถานี และยึดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวเป็นเพียงกรอบอ้างอิงในการตัดสินใจเท่านั้น

"...ผมมีอาวุโสมากที่สุด ในสายเศรษฐกิจ ทำงานมานานเกือบ 10 ปีแล้ว ด้วย ประสบการณ์ที่มีอยู่ทั้งหมด ทำให้รู้โดยอัตโนมัติว่าประเด็นข่าวใดควรนำเสนอหรือไม่ ทุกอย่างต้อง คำนึงถึงนโยบายของสถานีเป็นหลัก ซึ่งทีมงานที่ทำงานด้วยกัน ทุกคนก็เข้าใจจุดนี้..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2537)

"...คนทำก็จะมี sense คือ รู้ว่าประเด็นข่าวไหนควรจะนำมาทำสื่อกับ จริง ๆ แล้ว ก็ไม่ได้คิดถึงหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอย่างเคร่งครัดว่าจะต้องเป็นไปตามนี้ แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะละเลยหลักเกณฑ์ของ บ.ก. เหมือนกับว่า คนทำรับรู้ร่วมกันว่าเรายึดกรอบนี้ไว้ในใจ อธิบายเลือกประเด็นข่าวใดมาทำรายการ ก็เลือกตามความถนัดที่เราสามารถทำสื่อกับเรื่องนี้ได้..." (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2537)

โดยทั่วไปแล้วในการคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" คณะผู้ผลิตรายการ จะวางแผนในการคัดเลือกประเด็นข่าวล่วงหน้า เฉพาะในกรณีที่มีการคัดเลือกประเด็นข่าวสำคัญจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ "กำลังจะเป็นข่าว" โดยทราบกำหนดการล่วงหน้าอย่างแน่ชัดจากการแจ้งหรือแถลงต่อสื่อมวลชนของแหล่งข่าว และคาดการณ์ว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจนั้นจะต้องส่งผลดี หรือก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกระแสเศรษฐกิจของประเทศ ที่ประชาชน "ควรจะรู้ หรือให้ความสนใจ" เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าว และสามารถนำมาผลิตรายการให้ออกอากาศได้ตรงกับช่วงเวลาที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจนั้น "เป็นข่าว" ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างเช่น

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 1-5 เรื่องแกตต์ ออกอากาศติดต่อกันทุกวัน วันละ 1 ตอน ตั้งแต่วันที่ 15-19 ธันวาคม 2537 ซึ่งเป็นการออกอากาศเป็นครั้งแรกของรายการ จึงต้องวางแผนในการคัดเลือกประเด็นข่าวล่วงหน้า เพื่อกำหนดแนวทางในการผลิตรายการให้ชัดเจน จากการสัมภาษณ์คุณวิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ บรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจได้กล่าวถึงการคัดเลือกประเด็นข่าวก่อนการผลิตรายการในกรณีนี้ว่า

"...เราเลือกเรื่องแกตต์ เป็นประเด็นข่าวแรกที่นำเสนอเปิดตัวสื่อกับ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เพราะคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่เราอยากให้ผู้ชม รู้ถึงความสำคัญ และผลการเจรจาที่เกิดขึ้น ก็ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจไทยหลายด้าน คนส่วนใหญ่รู้จักคำว่า "แกตต์" แต่น้อยคนที่จะเข้าใจความหมายหรือเข้าใจว่าแกตต์คืออะไร กำลังประชุมเรื่องอะไร มีผลต่อเศรษฐกิจบ้านเราอย่างไร รายละเอียดที่คนทั่วไปควรจะรู้มันมีเยอะมาก...พอดีเราได้รับคำสั่งให้ผลิตสื่อกับก็คิดว่าประเด็นข่าวเรื่องแกตต์นี่ก็เหมาะสมที่จะเปิดตัวรายการเป็นครั้งแรก และเป็นเรื่องที่สำคัญ

ที่สุดขณะนั้น อีกอย่างเราทราบกำหนดการการเจรจาเรื่องแกตต์ล่วงหน้าว่าจะมีขึ้นเมื่อไร การวางแผนในการผลิตรายการก็ทำได้ชัดเจน..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 27 กรกฎาคม 2537)

การวางแผนในการคัดเลือกประเด็นข่าว เรื่องการเจรจาข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้ารอบอุรุกวัย (GATT) นั้น เริ่มขึ้นเมื่อบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจทราบกำหนดการแน่นอนของการเจรจาตั้งแต่เดือนสิงหาคม และมีการแถลงการณ์ยืนยันกำหนดการเจรจาดังกล่าวต่อสื่อมวลชนในวันที่ 1 ธันวาคม 2536 ก่อนการเจรจาดังกล่าวจะมีขึ้นในวันที่ 9-15 ธันวาคม 2536 จึงตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าวนี้ เมื่อพิจารณาว่าเป็นเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่สำคัญระดับโลก และมีแง่มุมต่าง ๆ ให้นำเสนอรายละเอียดได้มากมาย โดยวางแผนร่วมกับคุณมาทีนี้ เผ่าจำรูญ ผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการในครั้งนี้ ให้แยกประเด็นต่างๆ ในการนำเสนอ ได้แก่ รายละเอียดทั่วไปของแกตต์ แกตต์กับผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรมของไทย แกตต์กับข้อตกลงในเรื่องของสินค้าบริการและแกตต์กับสิ่งทอไทย ก่อนที่จะนำไปผลิตรายการ โดยกำหนดให้นำมาออกอากาศในวันสุดท้ายของการเจรจา เพื่อเป็นการสรุปผล ตลอดจนทำนายหรือคาดการณ์ถึงผลการเจรจาของแกตต์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นอกเหนือจากการเปิดตัวรายการครั้งแรก ซึ่งต้องมีการวางแผนในการคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการล่วงหน้า หรือในกรณีที่ประเด็นข่าวที่จะนำมาผลิตรายการนั้นเป็นประเด็นข่าวสำคัญ และมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ทำให้บรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ และผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการ จะต้องร่วมกันวางแผนในการคัดเลือกประเด็นข่าว ตลอดจนกำหนดแง่มุมในการนำเสนอเนื้อหาให้ชัดเจน เช่น กรณีประเด็นข่าว เรื่อง การประชุมคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 26 ฯลฯ ส่วนใหญ่แล้ว การคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ จะไม่มีการวางแผนล่วงหน้า ดังนั้นในทางปฏิบัติกรอบในการคัดเลือกประเด็นข่าว จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการที่จะคัดเลือกประเด็นข่าวให้เป็นไปตามความถนัดของตน โดยอาศัย "หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว" เป็นกรอบอ้างอิงในการพิจารณา นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงเงื่อนไข

ในเรื่องเวลา และสถานการณ์แวดล้อมที่เหมาะสมกับประเด็นข่าวนั้นประกอบด้วย ดังรายละเอียดต่อไป

ก) การคัดเลือกประเด็นข่าวจากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันในรอบสัปดาห์

การคัดเลือกประเด็นข่าวในกรณีนี้ ผู้สื่อข่าวจะคัดเลือกประเด็นข่าว ที่ได้จากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันในรอบสัปดาห์ ที่พิจารณาว่าเป็นสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ได้รับความสนใจจากประชาชนในขณะนั้น หรือประชาชน "ต้องการจะรู้" จึงต้องผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เพื่อนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นข่าวดังกล่าว ให้มีความสดทันเหตุการณ์ โดยนำมาออกอากาศ ภายหลังจากที่ได้รายงานประเด็นข่าวนั้นไปแล้ว ในช่วงของการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน (19.00 น.) ไม่เกิน 1 สัปดาห์

"...ถ้าเป็นประเด็นข่าวที่สำคัญและประชาชนสนใจ แล้วเราก็มีข้อมูลเชิงลึก ก็จะได้รับขยายรายละเอียดนี้ในสัปดาห์ นำออกอากาศทันที อย่างช้าที่สุดไม่ควรเกินหนึ่งอาทิตย์ หลังจากเกิดเหตุการณ์นั้น..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้นการคัดเลือกประเด็นข่าวในกรณีนี้จึงไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้า หากแต่เป็นการหยิบยกประเด็นข่าว จากกระแสเหตุการณ์สำคัญทางเศรษฐกิจ ที่จะเกิดขึ้น และเป็นที่น่าสนใจของประชาชนในขณะนั้น ตัวอย่างเช่น

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 6 เรื่องการขยายพื้นที่ในการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรม ออกอากาศในวันที่ 4 มกราคม 2537 ซึ่งคุณมากินี เผ่าจำรูญ ผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนนี้ ได้คัดเลือกมาจากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน ในวันที่ 1 มกราคม 2537 เรื่องนโยบายนิคมอุตสาหกรรม ปี 2537 เนื่องจากพิจารณาว่าประเด็นข่าวดังกล่าวเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ประกอบกับมีข้อมูลมากพอที่จะนำมาขยายรายละเอียดในรายการได้

"...เห็นว่าเรื่องนี้ น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ เป็นนโยบายใหม่ของรัฐบาล และมีข้อมูลที่ได้จากการไปทำข่าวมากพอที่จะมาทำสื่อก็ได้ เพียงแค่รีไรท์(rewrite)ใหม่เท่านั้น บ.ก.ก็เห็นชอบให้มีการผลิตสื่อบริษัทนี้ เพราะรู้ว่าเรามีข้อมูลครบถ้วนแล้ว" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2537)

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 15 เรื่องผลกระทบจากการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสหรัฐอเมริกา ออกอากาศในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2537 ซึ่งคุณมาทินี เผ่าจำรูญ ได้คัดเลือกประเด็นข่าวนี้มาจากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2537 เรื่องการประกาศการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยสหรัฐอเมริกา เนื่องจากพิจารณาว่าเป็นประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในรอบสัปดาห์ และประชาชนกำลังให้ความสนใจ ประกอบกับประเด็นข่าวดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อตลาดทุนของไทย ภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ได้ ดังนั้น จึงเสนอรายละเอียดของข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เพื่อลดความตื่นตระหนกจากกระแสข่าวนี้

"พอมีประเด็นข่าวเรื่องการปรับอัตราดอกเบี้ยสหรัฐ ก็แน่นอนที่ประเด็นข่าวนี้ จะส่งผลกระทบต่อตลาดทุนของไทย ข่าวนี้ก็เลยเป็นข่าวที่สำคัญที่สุดในรอบสัปดาห์ ก็ต้องนำประเด็นข่าวนั้นมาขยายรายละเอียดในสื่อบริษัท เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น" (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2537)

ข) การคัดเลือกประเด็นข่าวจากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันโดยทั่วไป

ผู้สื่อข่าวจะคัดเลือกประเด็นข่าว ที่ได้จากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันโดยทั่วไป เพื่อนำมาเสนอรายละเอียดแง่มุมต่าง ๆ ในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" โดยสามารถนำมาออกอากาศภายหลังจากที่ได้รายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้นไปแล้ว นานมากกว่า 1 สัปดาห์ ก็ได้ ถึงแม้ว่าจะไม่มีปัจจัยเงื่อนไขในเรื่องของ "ความสดของข่าว" เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ประเด็นข่าวที่ได้รับการคัดเลือกเหล่านั้นจะต้องเป็นสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ประชาชน "ควรจะรู้"

"...ถ้าคัดเลือกจากข่าวเศรษฐกิจทั่วไป ซึ่งเป็นข่าวที่เราคิดว่าน่าสนใจแต่ไม่ใช่สื่อบริษัทที่เด่น หรือต้องรับนำมาออกอากาศ เราก็จะเสนอสภาพการณ์ทั่วไป ประกอบกับการวิเคราะห์แง่มุมต่าง ๆ ของประเด็นข่าวนั้น ๆ ที่คิดว่าประชาชนควรจะรู้ เหมือนเป็นผู้ชี้แนะสิ่งที่น่าสนใจให้ประชาชนได้รับทราบ..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้นการคัดเลือกประเด็นข่าวในกรณีนี้จึงไม่ได้มีการวางแผนล่วงหน้า หากแต่เป็นไปตามความพอใจของคณะผู้ผลิตรายการ คือเมื่อผู้สื่อข่าวคัดเลือกประเด็นข่าวนั้นแล้ว จะนำเสนอต่อบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจเพียงเพื่อขอความเห็นชอบให้มีการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 7 และ 8 เรื่องการเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ ออกอากาศในวันที่ 12 และ 17 มกราคม 2537 ซึ่งคุณมาทนี เผ่าจำรูญ ได้คัดเลือกประเด็นข่าวนี้จากรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน ในวันที่ 1 มกราคม 2537 ที่มีแถลงของ พ.ต.สนั่น ชจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องแนวโน้มของอุตสาหกรรมไทยปี 2537 โดยเลือกประเด็นข่าวเรื่องการเติบโตของกลุ่มอุตสาหกรรมรถยนต์มานำเสนอต่อบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับการเห็นชอบให้มีการผลิตรายการในตอนดังกล่าวนี้ เนื่องจากพิจารณาว่าเป็นเรื่องที่ประชาชน "ควรจะรู้" เพราะเป็นการชี้แนะสู่ทางการลงทุน และการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรถยนต์แก่ประชาชนด้านการวิเคราะห์สภาพตลาดรถยนต์ประเภทต่าง ๆ

"แม้ว่าประเด็นข่าวเรื่องอุตสาหกรรมรถยนต์ จะไม่ใช่ประเด็นข่าวสำคัญ แต่พอดีฉันมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ครบถ้วน และเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ก็เลือกประเด็นข่าวนี้นำมาทำสื่อบริษัท" (มาทนี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 16 และ 17 เรื่องธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ออกอากาศในวันที่ 25 และ 27 กุมภาพันธ์ 2537 คุณมาทนี เผ่าจำรูญ ได้คัดเลือกประเด็นข่าวนี้ จากรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน ที่นายก-

รัฐมนตรีได้ไปเป็นประธานในพิธีเปิดให้บริการของธนาคารนี้เป็นครั้งแรก ในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2537 โดยนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการบริการต่างๆ ที่ธนาคาร มีให้กับลูกค้า เนื่องจากพิจารณาว่าประชาชน "ควรจะรู้" รายละเอียดดังกล่าว เพื่อที่จะได้ทราบถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะนักธุรกิจในการส่งออกจะได้รับจากสถาบันการเงินแห่งใหม่ในประเทศไทยนี้

"เรื่อง EXIM BANK ก็เห็นว่าน่าสนใจ เป็นสถาบันการเงินแห่งใหม่ของประเทศ มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการบริการที่แตกต่างจากสถาบันการเงินอื่น ซึ่งรายละเอียดพวกนี้ไม่สามารถนำเสนอได้หมดในการรายงานข่าวประจำวัน จึงต้องนำมาผลิตเป็นสื่อบุ (มาทนี เฝ้าจรรูญ, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้นในบางครั้งประเด็นข่าวที่ถูกคัดเลือกเพื่อนำไปผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ก็เป็นผลอันเนื่องมาจากกรณีที่ผู้ผลิตรายการได้ไป "ทำข่าว" เพื่อนำเสนอในการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน และผู้สื่อข่าวพบว่าประเด็นข่าวดังกล่าวมีแง่มุมอื่นๆที่ผู้ชมรายการ "ควรจะรู้" เช่นกัน จึงนำเสนอรายละเอียดของแง่มุมนั้นในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ด้วย โดยไม่ได้วางแผนล่วงหน้า แม้ว่าจะไม่ได้เป็นเรื่องเดียวกันกับที่ได้นำเสนอไปแล้วในการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันก็ตาม แต่เรื่องดังกล่าวก็มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันนั่นเอง ตัวอย่างเช่น

- การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 58 เรื่องการลงทุนในธุรกิจด้านการสื่อสารของภาคเอกชนไทยในลาว (1) ออกอากาศวันที่ 27 สิงหาคม 2537 และตอนที่ 59 เรื่องการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในลาว (2) ออกอากาศวันที่ 28 สิงหาคม 2537 จากการสัมภาษณ์คุณมาทนี เฝ้าจรรูญ ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนนี้ ได้กล่าวถึงการคัดเลือกประเด็นข่าวทั้ง 2 ประเด็น เพื่อนำเสนอรายละเอียดในรายการว่า

"...กรณีของสัญญาปลการลงทุนในลาวด้านการสื่อสารและอุตสาหกรรมนั้น จริง ๆ แล้วไปเก็บข้อมูลที่ลาว ตั้งแต่วันที่ 11-12 กรกฎาคม ตอนไปทำข่าวของเหมราช ซึ่งเหตุการณ์ที่เป็นข่าวเราก็ไปทำข่าวและนำออกอากาศในช่วงข่าวประจำวันแล้ว แต่ 2 ประเด็นนี้ เราเห็นว่าน่าสนใจอยากให้คุณได้รู้ อยากทำเจาะสัญญากับ เสนอกับ บ.ก. ..." (มาทินี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2537"

ด้วยเหตุนี้ ประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่นำมาผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" คือ ประเด็นข่าวเรื่องการลงทุนในธุรกิจด้านการสื่อสารของภาคเอกชนไทยในลาว และการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งทั้ง 2 ประเด็น ไม่ได้นำมาออกอากาศในช่วงของการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันมาก่อน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาการคัดเลือกประเด็นข่าว เพื่อนำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่า "หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว" ซึ่งหัวหน้าฝ่ายข่าวและบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น เพื่อให้คณะผู้ผลิตรายการนำไปใช้เป็นกรอบอ้างอิงในการผลิตรายการนั้น ได้ให้น้ำหนักความสำคัญของประเด็นข่าว โดยคำนึงถึงกระแสความสนใจในข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสารในสังคมเป็นอันดับแรก อันดับรองลงมาคือ ประเด็นเนื้อหาในเชิงสร้างสรรค์ด้านเศรษฐกิจการลงทุน ทั้งนี้เพื่อความเป็นระเบียบและความมั่นคงของสังคมโดยรวม แต่อย่างไรก็ตาม การผลิตรายการนี้ในแต่ละครั้งจะเป็นไปตามกรอบนโยบายที่กำหนดหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับกรอบหลักเกณฑ์ของคณะผู้ผลิตรายการ โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบการผลิตรายการในตอนนั้นเป็นสำคัญ ซึ่งแม้จะยึดตาม "หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว" แต่การคัดเลือกประเด็นข่าวในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" นั้น ล้วนเกิดจากการคาดการณ์ของผู้ที่ทำการคัดเลือกว่า ประเด็นข่าวดังกล่าวเป็นสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ประชาชน "สนใจ" หรือ "ควรจะรู้" หรือ "ต้องการจะรู้" รายละเอียดในแง่มุมต่างๆ แทบทั้งสิ้น ซึ่งในขณะเดียวกันประเด็นข่าวเหล่านั้นจะต้องสัมพันธ์กับ "กระแสเศรษฐกิจ" ที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง และยังจะต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้การผลิตรายการในแต่ละตอนด้วย

2. ปัจจัยด้านคณะผู้ผลิตรายการ

ในการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" คณะผู้ผลิตรายการจะเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่กำหนดกลยุทธ์ในการพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าว ตลอดจนกำหนดรูปแบบและวิธีการนำเสนอเนื้อหาในรายการ จึงถือได้ว่า กลุ่มบุคคลดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการการผลิตรายการในทุกขั้นตอน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า คุณลักษณะเนื้อหาของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" จะมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความชำนาญของกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ รวมทั้งขึ้นอยู่กับค่านิยม และธรรมเนียมในการปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายของคณะผู้ผลิตรายการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ประสบการณ์และความชำนาญในการผลิตข่าวเศรษฐกิจ

ในการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" แต่ละตอน นอกจากบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจจะเป็นผู้มอบหมายหน้าที่ในการผลิตรายการให้ผู้สื่อข่าวแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้สื่อข่าวสามารถเสนอประเด็นข่าวที่พิจารณาว่า "น่าสนใจ ในสายงานที่ตนเองถนัด เพื่อที่จะขอเป็นผู้รับผิดชอบการผลิตรายการในตอนนั้น ๆ โดยบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจจะพิจารณาถึงความเหมาะสมอีกครั้ง ทั้งนี้เพราะผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายให้ผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" จะต้องมีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับประเด็นข่าวเศรษฐกิจในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนมีประสบการณ์และความชำนาญด้านการผลิตข่าวเศรษฐกิจเพราะจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการผลิตรายการ

"...การเลือกผู้สื่อข่าวทำสเก็ป ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถ และความสมัครใจของผู้สื่อข่าวคนนั้น ๆ ด้วย เพราะการทำสเก็ปยากกว่าการทำข่าว จะต้องตามประเด็นและทำการผลิตรายการเอง ส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวแต่ละคนที่เลือกมาทำสเก็ปจะมีประสบการณ์แต่ละด้านต่างกัน เพราะเขาต้องออกไปทำข่าวนั้นๆอยู่เสมอ ตามความรับผิดชอบในสายงาน ทำให้เขาตามประเด็นได้ง่ายขึ้น..." (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2537)

"...บางครั้งเราตามประเด็นข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งมานาน เช่น เรื่องคดียื่นหุ้นโบรกเกอร์เสรี ก็มีข้อมูลมากพอที่จะเอามาเจาะออกสก็๊ป เราคิดว่าทำได้และอยากทำ ก็เสนอตัวขอทำเอง ถ้า บ.ก.อนุมัติก็ทำการผลิตรายการได้เลย..." (มาทินี เผ่าจรรุญ, สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2537)

ในการมอบหมายให้ผู้สื่อข่าวรับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ จะพิจารณาถึงประสบการณ์และความชำนาญของผู้สื่อข่าวแต่ละคนเป็นหลัก เช่น บรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจจะมอบหมายให้คุณมาทินี เผ่าจรรุญ ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ประจำกระทรวงการคลัง เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนที่น่าเสนอประเด็นข่าวเศรษฐกิจในกลุ่มการเงิน การธนาคาร เช่น ประเด็นข่าวเรื่องภาวะความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ไทย (ตอนที่ 13-14) และมอบหมายให้คุณทิพวรรณ แววั็บ ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจประจำกระทรวงคมนาคม เป็นผู้รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนที่น่าเสนอประเด็นข่าว เรื่อง โครงการรถไฟฟ้า (ตอนที่ 47-52) เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้ติดตามความคืบหน้าของโครงการรถไฟฟ้า เพื่อนำเสนอในรายการข่าวประจำวัน (19.00 น.) มาโดยตลอด เป็นต้น

จากการศึกษาภูมิหลังของคณะผู้ผลิตรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ" พบว่า กลุ่มบุคคลดังกล่าวล้วนแล้วแต่สำเร็จการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์ จึงไม่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านเศรษฐกิจหรือธุรกิจมากนัก เนื่องจากไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้านเศรษฐกิจ หรือบริหารธุรกิจมาโดยตรง หากแต่อาศัยประสบการณ์ในการทำงานด้านการผลิตข่าว โดยเฉพาะข่าวเศรษฐกิจจึงทำให้คณะผู้ผลิตรายการมีความชำนาญในการผลิตรายการในระดับหนึ่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- บรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ ได้แก่ นายวิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จากนั้นได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2528 และได้เลื่อนตำแหน่งเป็นบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2532

- ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานได้ในการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ได้แก่

1) นางสาวมาทินี เผ่าจำรูญ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการสื่อสารมวลชน วิชาเอก วิทยุโทรทัศน์ วิชาโทภาษาอังกฤษ จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ตั้งแต่วันแรกในการปฏิบัติหน้าที่ ในวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2535

2) นางสาวอรรรรณ พูลประสาธน์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา เคยเป็นผู้สื่อข่าวบันเทิงของหนังสือพิมพ์วิบูลย์กิจ และหนังสือพิมพ์สยามโพสต์ ก่อนที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในปี พ.ศ. 2536 โดยเริ่มต้นจากการเป็นผู้สื่อข่าวสารการเมือง 1 ปี (มกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2536) จากนั้นได้ถูกย้ายไปเป็นผู้สื่อข่าวสายทหาร ประมาณ 4 เดือน (มกราคม-เมษายน พ.ศ. 2537) ก่อนที่จะมาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจในเดือนพฤษภาคม 2537

3) นางสาวทิพวรรณ แว่ววิบ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการประชาสัมพันธ์จากคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ในวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2536 โดยเริ่มจากการเป็นผู้สื่อข่าวสายในพระราชสำนัก ก่อนที่จะถูกย้ายมาเป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2537

เนื่องจากผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ ได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลาเพียง 6 เดือน ถึง 1 ปีเท่านั้น ประสบการณ์และความชำนาญในการผลิตข่าวเศรษฐกิจของผู้สื่อข่าวแต่ละท่านจึงไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าไม่มีท่านใดที่มีความสามารถในการผลิตข่าวเศรษฐกิจอย่างโดดเด่นเฉพาะด้าน ดังนั้นการผลิตรายการในแต่ละครั้งจึงขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้สื่อข่าวเป็นสำคัญ

จากคุณลักษณะด้านประสบการณ์และความชำนาญของผู้ผลิตรายการดังกล่าวข้างต้น มีผลต่อการพิจารณาตัดสินใจในการคัดเลือกประเด็นข่าว สำหรับรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งจากการศึกษารายการทั้งหมด 64 ตอน พบว่า เหตุที่มีการนำเสนอประเด็นข่าว ด้านการเงิน การธนาคาร การลงทุน การค้า และอุตสาหกรรม รวมถึงเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นหลัก ก็เนื่องมาจากความถนัดในสายข่าวด้านนี้ของ คุณมาทินี เผ่าจรรูญ ซึ่งได้รับผิดชอบในการผลิตรายการมากที่สุดถึง 52 ตอน ทั้งนี้เพราะคุณมาทินี เริ่มปฏิบัติหน้าที่ผู้สื่อข่าว เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2535 เป็นต้นมา จึงมีประสบการณ์และความชำนาญในการทำข่าวเศรษฐกิจมากกว่าผู้สื่อข่าวคนอื่นๆในสายข่าวเดียวกัน ดังนั้นจึงทำให้ประเด็นข่าวที่คัดเลือกมาเป็นไปตามความถนัดของมาทินี ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

"...เป็นผู้สื่อข่าวที่อยู่ในสายเศรษฐกิจงานที่สุด เชื่อว่ามีความพร้อมมากกว่าคนอื่นเคยชินกับเครื่องมือเครื่องมือ รู้จักแหล่งข่าวจึงได้รับการมอบหมายให้ผลิตรายการมากที่สุด แต่การทำสื่อบุเราจะต้องเสนอตัวกับ บ.ก. ด้วยว่าอยากทำประเด็นข่าวเรื่องนี้ ถ้า บ.ก. อนุมัติก็ทำได้เลย ด้วยความถนัดก็จะทำแต่กลุ่มการเงิน การธนาคาร หุ่น สื่อบุที่ทำออกมาก็จะมีเรื่องพวกนี้มาก บ.ก. ให้โอกาสและเราก็เข้าไปขอโอกาสด้วยการทำสื่อบุไม่ใช่เรื่องยากเพียงแต่ต้องตามประเด็นให้ได้ครบถ้วน..." (มาทินี เผ่าจรรูญ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

ในขณะที่ผู้สื่อข่าวอีก 2 ท่านคือ คุณทิพวรรณ แว่ววิบ ซึ่งได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าว เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2535 เช่นกัน แต่เริ่มจากการเป็นผู้สื่อข่าวในพระราชสำนักมาก่อน ที่จะถูกย้ายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ในเดือนพฤษภาคม 2536 โดสได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบในการผลิตรายการทั้งหมด 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 31 เรื่องการลงทุนในลาว และตอนที่ 47-52 เรื่องโครงการรถไฟฟ้าต่าง ๆ ในกลุ่มคมนาคมขนส่ง ส่วนคุณอรวรรณ พูลประสาท นั้นได้เริ่มปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ในเดือนพฤษภาคม 2537 และได้รับการมอบหมายให้รับผิดชอบในการผลิตรายการ 2 ตอน คือ ตอนที่ 56 และ 57 เรื่องกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งผู้สื่อข่าวทั้ง 2 ท่านได้กล่าวถึงการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการผลิตรายการว่า

"...การทำสกุ๊ปต้องให้บ.ก.มอบหมายให้ เป็นงานที่ยาก เพราะนอกเหนือจากหน้าที่ประจำ การทำออกมาแต่ละครั้งต้องใช้เวลาเพราะยังไม่ถนัด..."(ทิพวรรณ แว่ววิบ, สัมภาษณ์, 21 กรกฎาคม 2537)

"...ยังไม่ถนัดเรื่องข่าวสกุ๊ปเพราะมีโอกาสดำเนินการไม่ได้มาก่อน มาทีนี้เชื่อว่าข่าวสกุ๊ปเพราะทำบ่อยกว่า แต่ถ้า บ.ก.มอบหมายให้ทำก็ทำได้เหมือนกัน..."(อรวรรณ พูลประสาท, สัมภาษณ์, 20 กรกฎาคม 2537)

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏในรายการ พบว่า การนำเสนอเนื้อหาของรายการส่วนใหญ่ มักเป็นเพียงการขยายรายละเอียดของประเด็นข่าวเพิ่มเติม จากที่ได้รายงานในข่าวเศรษฐกิจประจำวันเท่านั้น แต่ไม่สามารถวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ในเชิงลึกตามเจตนารมณ์ที่หัวหน้าฝ่ายข่าวได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อจำกัด ดังกล่าว คือ พื้นฐานความรู้ ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์และความชำนาญในการทำข่าวเศรษฐกิจของผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งได้แก่ คุณมาทีนี้ เพ๋าจารย์คุณทิพวรรณ แว่ววิบ และคุณอรวรรณ พูลประสาท ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้สื่อข่าวทั้ง 3 ท่านได้เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ ในช่วงระยะเวลาเพียง 6 เดือน ถึง 1 ปี เท่านั้น นอกจากนี้ยังสำเร็จการศึกษาทางด้านนิเทศศาสตร์โดยไม่ได้มีพื้นฐานความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์มาก่อน ซึ่งขาดความสามารถในเชิงวิเคราะห์ประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น หากแต่เมื่อได้ข่าวมาอย่างไร ก็จะประมวลข่าวทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำเสนอไปอย่างนั้น

"ทุกวันนี้ เวลาจะต้องวิเคราะห์ประเด็นข่าวเพื่อทำสกุ๊ป ก็ยังคิดว่าเป็นเรื่องยาก และต้องฝึกฝน สนใจ ใฝ่รู้ในเรื่องของเศรษฐศาสตร์ เศรษฐกิจ และธุรกิจอีกเยอะ ประสบการณ์ในการทำข่าวเศรษฐกิจเพียงปีกว่ายังไม่พอ เพียงแต่ช่วยให้เราคุ่นเคยกับแหล่งข่าวมากขึ้นเท่านั้น" (มาทีนี้ เพ๋าจารย์, สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2537)

"...เคยอยู่สายข่าวในพระราชสำนักมาก่อน ไม่เคยรู้เรื่องตัวเลขเรื่องเศรษฐกิจเมื่อถูกเปลี่ยนสายมาอยู่สายเศรษฐกิจก็ต้องเริ่มต้นใหม่ ช่วงนี้ถือว่าเป็นช่วงเรียนรู้ เวลาที่ต้องทำสื่อก็ต้องทำการบ้านมากหน่อย..." (ทิพวรรณ แวววิบ, สัมภาษณ์, 16 กรกฎาคม 2537)

"...ข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวที่ยากต่อการรับรู้ มีเรื่องของตัวเลขมาเกี่ยวข้อง ถ้าบ.ก.ให้ทำสื่อก็จะต้องอ่านหนังสือเยอะ ทำข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ ซึ่งก็ยากอีกและยังไม่ชำนาญ (อรวรรณ พูลประสาท, สัมภาษณ์, 18 กรกฎาคม 2537)

2.2 ค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติในการผลิตรายการ

เนื่องจากรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ" เป็นรายการสารคดีเชิงข่าวที่นำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นข่าวที่สืบเนื่องมาจากการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวันของทางสถานี ดังนั้นการผลิตรายการส่วนใหญ่จึงเป็น "การผลิตซ้ำ" (reproduction) โดยนำประเด็นข่าวที่ได้รับคัดเลือกมาขยายรายละเอียดเพิ่มเติม ทั้งในส่วนของกาให้ข้อเท็จจริง และการแสดงความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าในการผลิตรายการนั้น บรรณาธิการข่าวจะเป็นผู้มอบหมายให้ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการในแต่ละคน โดยถือเป็น "หน้าที่พิเศษ" ที่ผู้สื่อข่าวจะต้องดำเนินการผลิตรายการในขั้นตอนต่างๆ ไปพร้อมกับการปฏิบัติ "หน้าที่ประจำ" ในการสื่อข่าวเพื่อนำมาออกอากาศในรายการข่าวประจำวันของทางสถานี

"...ผู้สื่อข่าวแต่ละคนจะต้องรับผิดชอบหน้าที่ในการออกไปทำข่าวแต่ละวันอยู่แล้ว ต้องสลับกันออกไปทำข่าวตามสายงาน ถ้าต้องผลิตสื่ूपจับกระแสเศรษฐกิจ ผู้สื่อข่าวคนนั้นก็จะต้องรับผิดชอบงานหนักกว่าที่เคยทำประจำวัน มันเป็นงานที่เพิ่มขึ้น..." (ชเรศวร์ ธนะสมบูรณ์, สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2537)

เมื่อจำนวนผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจมีเท่าเดิม แต่ในขณะที่ปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบมีเพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ จะต้องทำงานอย่างรีบเร่ง เพื่อแข่งกับเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ประจำวันและหน้าที่พิเศษที่เพิ่มขึ้นนี้ให้ลุล่วง

ดังนั้น ด้วยข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนผู้สื่อข่าวและข้อจำกัดในเรื่องของเวลาดังกล่าว ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ภายหลังจากการคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ส่วนหนึ่งจึงเป็นข้อมูลจากผู้สื่อข่าวได้จากการสื่อข่าวในประเด็นข่าวเดียวกันนั่นเอง ซึ่งข้อมูลนั้นจะได้รับการพูดคุย การสัมภาษณ์แหล่งข่าวต่างๆ ประกอบกับการติดตามสถานการณ์และความเคลื่อนไหวของประเด็นข่าวที่เกิดขึ้น จากการนำเสนอข่าวสารของสื่อมวลชนแขนงต่างๆ โดยเฉพาะจากหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารเฉพาะด้านทางธุรกิจ ตลอดจนการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร หรือหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานทั้งหมดมาประมวลเข้าด้วยกัน ก่อนที่จะเขียนบทบรรยาย (script) ของรายการในขั้นตอนต่อไป

"...การทำสื่อบันทึกจับกระแสเศรษฐกิจ ข้อมูลในแต่ละตอนก็ใช้ของเดิมที่มีอยู่ ที่ได้จากการไปทำข่าว เพราะประเด็นข่าวเป็นประเด็นเดียวกัน เพียงแต่ขยายรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น จากที่ได้เคยรายงานไปแล้วในช่วงข่าวเศรษฐกิจประจำวัน เท่ากับเอาข้อมูลมารีไรท์(rewrite) ใหม่..." (มาทนี เผ่าจำรูญ, สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2538)

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ ถ้าเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แหล่งข่าวซึ่งเป็น "ผู้รู้" (authority) เช่น เจ้าหน้าที่จากกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องนักวิชาการ นายธนาคาร ผู้ประกอบการธุรกิจจากบริษัทห้างร้านต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปที่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นข่าวในเรื่องนั้นได้อย่าง "ถูกต้อง" และมีความ "น่าเชื่อถือ" เพื่อใช้เป็น "แหล่งอ้างอิง" (reference) ที่ดีในการนำเสนอเนื้อหาของรายการให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้สื่อข่าวสามารถนำคำสัมภาษณ์ของแหล่งข่าวที่ได้จากการ "ทำข่าว" เกี่ยวกับประเด็นข่าวที่เกิดขึ้นมาออกอากาศซ้ำอีกครั้งในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เช่น คำสัมภาษณ์ของนายสงฆ์ วิชิตวิโรจน์ ผู้ต้องหาคดีบั้นหัน ที่ได้ออกอากาศไปแล้วในรายการ

ข่าวเศรษฐกิจประจำวัน ได้ถูกนำมาออกอากาศซ้ำอีกครั้ง ในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในตอนที่ 42 และ 43 เรื่องคดีปิ่นหิน ออกอากาศในวันที่ 26 และ 27 มิถุนายน 2537 เป็นต้น

ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แหล่งข่าวต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการผลิตรายการ จึงได้จากแหล่งข่าวแหล่งเดียวกับแหล่งข่าวเศรษฐกิจของสถานี ที่ผู้สื่อข่าวต้องออกไป "ทำข่าว" เกี่ยวกับประเด็นข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งในกรณีที่ผู้สื่อข่าวทราบล่วงหน้าว่าจะต้องทำการสัมภาษณ์แหล่งข่าวคนเดียวกัน เพื่อนำมาออกอากาศในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" และรายการข่าวประจำวัน ผู้สื่อข่าวจะต้องวางแผนในการกำหนดประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แหล่งข่าวล่วงหน้าเช่นกันว่า คำถามใดที่เป็นการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถนำไปออกอากาศในแต่ละรายการได้อย่างเหมาะสม

"...ผู้สื่อข่าวจะเป็นคนคิดประเด็นคำถาม ที่จะสัมภาษณ์แหล่งข่าวด้วยตนเองทั้งหมดว่า ต้องการให้คำตอบออกมาในลักษณะใด ถ้าแหล่งข่าวเป็นคนเดียวกัน ก็จะต้องสัมภาษณ์พร้อมกันในวันนั้น แต่แยกประเด็นคำถามไว้ในใจ เช่น คำถามนี้ถามเพื่อนำมาออกอากาศในรายการข่าวประจำวัน หรือคำถามนี้ถามเพื่อนำไปออกอากาศในสัปดาห์..." (มาทินี เผ่าจรรุญ, สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม 2537)

"...ข่าวประจำวันกับสัปดาห์นั้น ถ้าเป็นแหล่งข่าวคนเดียวกันก็จะสัมภาษณ์พร้อมกันไปเลย วันนั้นก็เหมือนกันที่ต้องสัมภาษณ์ผู้ว่า กทม. ซึ่งนำไปออกทั้งข่าวประจำวัน และออกในสัปดาห์ตอนโครงการรถไฟฟ้าด้วย..." (ทิพวรรณ แว่ววิบ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

ตัวอย่างเช่น เมื่อคุณทิพวรรณ แว่ววิบ ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เรื่องโครงการรถไฟฟ้าต่าง ๆ จึงได้วางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะต้องมีการสัมภาษณ์แหล่งข่าวซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าต่าง ๆ ซึ่งหนึ่งในจำนวนของผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ร.อ. กฤษณา อรุณวัชร์ ณ อรุณสภา ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรง ดังนั้นเมื่อได้รับมอบหมายให้ไป "ทำข่าว" พิธีเซ็นสัญญาก่อสร้างโครงการ ระหว่างบริษัท BTSC และบริษัท SIEMANS, ITALIAN-THAI

DEVELOPMENT ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2537 ที่โรงแรมริเจนต์ โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มาร่วมในพิธีนี้ด้วย คุณทิพวรรณ แวววิบ จึงได้แบ่งประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ประเด็น คือ "ประเด็นเรื่องความไม่แน่นอนในการก่อสร้างโครงการ" เพื่อนำคำตอบที่ได้มานำเสนอร่วมกับข่าวพิธีเซ็นสัญญาดังกล่าวในการรายงานข่าวเศรษฐกิจประจำวัน และ "ประเด็นเรื่อง การที่กรุงเทพมหานครจะใช้พื้นที่ใดในการจัดพัฒนาระบบขนส่งมวลชน" นั้น ได้นำมาออกอากาศในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งเมื่อผู้สื่อข่าวได้ประมวลข้อมูลทั้งหมดแล้วพบว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมพร้อมกับการสื่อข่าวในประเด็นเดียวกันนั้นไม่เพียงพอ ก็จะต้องทำการสัมภาษณ์แหล่งข่าวเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มน้ำหนักในการนำเสนอเนื้อหาของรายการเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องเวลาทำให้ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องทำการสัมภาษณ์ "แหล่งข่าวเดิม" ที่เคยให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นข่าวที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เพื่อลดขั้นตอนในการติดต่อ "แหล่งข่าวใหม่" เพราะผู้สื่อข่าวมีความคุ้นเคยกับแหล่งข่าวเดิมมาก่อนแล้ว

"แหล่งข่าวที่ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่ก็จำเป็นต้องหาแหล่งข่าวที่คุ้นเคย เขาก็จะให้ข้อมูลได้ง่ายกว่า เวลาติดต่อขอความร่วมมือก็สะดวกกว่า..." (มาทินี เผ่าจรรุญ, สัมภาษณ์, 15 กรกฎาคม 2537)

เมื่อผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจที่ได้รับมอบหมายให้ผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวต่างๆ เพื่อใช้ในการผลิตรายการในตอนนั้นๆ ครบถ้วนแล้ว ในขั้นตอนต่อไปผู้สื่อข่าวจะต้องทำการ เรียงเรียงเนื้อหา โดยการนำข้อมูลทั้งหมดมาประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อเขียนเป็นบทบรรณาธิ (script) ด้วยตนเอง ซึ่งผู้สื่อข่าวสามารถเขียนบทบรรณาธินี้ได้หลายแง่มุม ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ข่าวและข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ เช่น การรายงานข้อเท็จจริงวิเคราะห์ถึงผลดี-ผลเสีย ตลอดจนประเมินสถานการณ์ในอนาคต โดยผู้สื่อข่าวจะมีอิสระในการกำหนดแง่มุมต่างๆ ในการนำเสนอเนื้อหาตามประสบการณ์และความชำนาญของตนเองอย่างเต็มที่ แม้ว่าบทบรรณาธิที่ผู้สื่อข่าวเขียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำมาให้บรรณาธิการข่าวตรวจสอบซ้ำ (rewrite) อีกครั้งก็ตาม แต่การตรวจสอบนี้เป็นเพียงการตรวจสอบไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อให้

เกิดความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและภาษาที่ใช้ เช่น การตัดคำซ้ำ หรือคำที่ฟุ่มเฟือยออก เป็นต้น โดยไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทบรรยายทั้งหมด ส่วนในกรณีที่ประเด็นข่าวที่นำมาผลิตรายการมีข้อมูลมาก และมีแง่มุมที่สลับซับซ้อน ผู้สื่อข่าวจะนำข้อมูลทั้งหมดเสนอต่อบรรณาธิการข่าว เนื้อหาข้อสรุปและพิจารณาตัดสินใจร่วมกันอีกครั้ง ในการกำหนดแง่มุมต่างๆ ของการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นข่าวนั้น ก่อนที่จะนำไปเขียนบทบรรยาย โดยบรรณาธิการข่าวจะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะแนวทางในการผลิตรายการเท่านั้น

"ผู้สื่อข่าวที่ทำสื่อกีฬา จะต้องเขียนบทด้วยตัวเอง ผมอยากให้มันเป็นผลงานของตัวเอง ผมเป็นบ.ก. ก็จะได้แค่รีไรท์บทนำเค้าเขียนให้สมบูรณ์มากขึ้น แต่ concept ในแต่ละตอน ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สื่อข่าวว่าจะเขียนบทในลักษณะไหน สกเว้นถ้าเป็นประเด็นข่าวที่ยากและซับซ้อน ผมก็ต้องคอยดูแลชี้แนะเพื่อไม่ให้หลงประเด็น" (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

ภายหลังจากการเรียบเรียงเนื้อหา และนำมาเขียนบทบรรยายแล้ว ขั้นตอนสุดท้ายในการผลิตรายการ คือ การตกแต่งเนื้อหา โดยการนำบทบรรยายไปทำการบันทึกเสียง ตัดต่อภาพ และทำกราฟฟิคให้เป็นไปตามเนื้อความที่ปรากฏในบทบรรยาย

ในการบันทึกเสียง ผู้สื่อข่าวจะนำบทบรรยายไปบันทึกเสียงด้วยตัวเองที่ห้องบันทึกเสียงของสถานี ซึ่งจะใช้เวลาในการบันทึกเสียงมากหรือน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับทักษะและความชำนาญในการใช้เสียง รวมถึงคุณภาพเสียงของผู้สื่อข่าวแต่ละคน ซึ่งโดยปกติแล้วบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจ ได้กำหนดให้ผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนนั้นเป็นผู้บรรยาย โดยถือว่าเป็นผลงานของผู้สื่อข่าวตอนนั้นที่ได้มีส่วนร่วมในการผลิตรายการทุกขั้นตอน

"บ.ก. เศรษฐกิจจะให้โอกาสผู้สื่อข่าวที่ทำสื่อกีฬา ลงเสียงด้วยตัวเอง การลงเสียงเป็นเรื่องที่ยากสำหรับดิฉัน เพราะขาดทักษะในการใช้เสียง แต่เมื่อ บ.ก. ให้โอกาส ก็ได้พยายามให้ดีที่สุด ตอนทำสื่อกีฬาโครงการโฮปเวลล์ ลงเสียงเกือบ 6 ชั่วโมง เทคแล้วเทคอีก กว่าจะใช้ได้

เรียกว่าทำจนถึงที่สุด บ.ก. ก็อยากให้เป็นผลงานของเรา" (ทิพวรรณ แวววับ, สัมภาษณ์, 20 กรกฎาคม 2537)

เมื่อผ่านขั้นตอนการบันทึกเสียงแล้ว ผู้สื่อข่าวจะนำเทปบันทึกภาพที่ได้จากการคัดเลือกภาพข่าวในห้องเก็บภาพ (stock shot) ซึ่งสอดคล้องกับบทบรรยาย และเทปบันทึกภาพในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ "แหล่งข่าว" มาให้เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพจากแผนกผลิตข่าวกลางของสถานี ทำการตัดต่อภาพต่าง ๆ เหล่านี้ให้ตรงกับบทบรรยายที่ได้บันทึกเสียงไว้ เพื่อให้ภาพและเสียงสื่อความหมายให้ชัดเจนที่สุด

ในกรณีที่บทบรรยายได้กำหนดให้มีการนำเอาคำสัมภาษณ์ จากแหล่งข่าวมาประกอบการนำเสนอเนื้อหาของรายการนั้น ผู้สื่อข่าวก็จะนำเทปบันทึกภาพการสัมภาษณ์ดังกล่าว มาออกอากาศในรายการ โดยใช้ภาษาและเสียงจริงของแหล่งข่าวที่ได้บันทึกไว้ระหว่างการถ่ายทำบางช่วง ซึ่งเจ้าหน้าที่จะตัดต่อภาพและคำพูดของแหล่งข่าวในส่วนที่ไม่ต้องการออก เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของรายการ แต่ส่วนใหญ่แล้วภาพประกอบบทบรรยายมักเป็นภาพข่าวจากห้องเก็บภาพ (stock shot) โดยบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจได้กล่าวเหตุผลในการใช้ภาพจากห้องเก็บภาพ ดังนี้

"สต็อกช็อตจะช่วยผู้สื่อข่าวและช่างภาพได้มาก เพราะเราไม่ได้ไปถ่ายทำรายการใหม่ เมื่อขยายประเด็นข่าวเดิม ก็ต้องใช้ภาพเดิมที่สอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งการคัดเลือกภาพจากสต็อกช็อตนี้ก็ช่วยท่นเวลา ท่นแรงงานในการผลิตรายการให้สามารถได้ภาพครบถ้วน เพื่อสื่อความหมายอย่างที่ต้องการ" (วิวัฒน์ จันทสุวรรณโณ, สัมภาษณ์, 27 กรกฎาคม 2537)

ด้วยเหตุที่การผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เป็นการผลิตซ้ำ (reproduction) ทำให้ผู้สื่อข่าวต้องคัดเลือกภาพจากห้องเก็บภาพ (stock shot) ที่สื่อความหมายถึง เนื้อหาที่ปรากฏในบทบรรยาย โดยทำการตัดต่อภาพต่างๆ เหล่านี้เข้าด้วยกันให้เป็นภาพประกอบหลัก ซึ่งในการนำเสนอรายการในแต่ละตอน ถ้ามีเนื้อความจากบทบรรยายที่เหมือนกันก็จะใช้ภาพประกอบจากห้องเก็บภาพในกลุ่มเดียวกัน ดังนั้นจึงเป็นผลให้ภาพเดิมได้ถูกนำมาตัดต่อเพื่อออกอากาศซ้ำในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในแต่ละตอนบ่อยครั้ง เช่น ถ้าเนื้อความกล่าวถึง "สินค้าเกษตร

พืชผลเกษตร" ภาพประกอบจากห้องเก็บภาพ (stock shot) ที่ปรากฏในรายการจะใช้ภาพพืชผักผลไม้ บรรยากาศทั่วไปของตลาดสด การชูดม้นสำปะหลังและบรรยากาศการทำงานในโรงงานผลิตอาหารกระป๋อง เป็นต้น (ดูรายละเอียดในภาคผนวกท้ายเล่ม)

นอกจากนี้การตกแต่งเนื้อหาซึ่งรวมถึงการทำกราฟฟิกประกอบรายการ เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจในรายการนั้น มักเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีศัพท์เฉพาะ ตลอดจนเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่เป็นตัวเลข ดังนั้นการทำกราฟฟิกประกอบบทบรรยาย จึงช่วยขยายรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว เพื่อให้ผู้ชมรายการสามารถเข้าใจในเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเมื่อตัดต่อภาพและเสียงได้ตรงกันเรียบร้อยแล้ว ผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้กำหนดให้ เจ้าหน้าที่กราฟฟิก จากแผนกผลิตข่าวกลางของสถานี ผลิตงานกราฟฟิกให้เป็นไปตามต้องการ จากการศึกษาพบว่า งานกราฟฟิกที่ปรากฏในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" มีหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นภาพรวมไปถึงตัวเลขและตัวอักษร โดยสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ก) ภาพ ผู้สื่อข่าวจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่กราฟฟิกผลิตภาพกราฟฟิกประกอบบทบรรยายในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" เพื่อช่วยในการอธิบายสิ่งที่เป็นนามธรรม ให้เห็นเป็นภาพที่เข้าใจได้ชัดเจน และเป็นการเพิ่มน้ำหนักในการให้รายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นข่าวเศรษฐกิจนั้นๆ นอกจากนี้ยังทำให้การนำเสนอรายการมีความน่าสนใจมากขึ้น ตัวอย่างของภาพกราฟฟิกที่ปรากฏในรายการได้แก่

- แผนที่ เพื่อใช้อธิบายขอบเขต อาณาบริเวณหรือที่ตั้งของสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เช่น ภาพกราฟฟิกแผนที่ประเทศไทย แสดงพื้นที่เป้าหมายในการขยายเทคนิคอุตสาหกรรมในปี 2537 แสดงพื้นที่การขยายขอบเขตชุมชนในบริเวณ กรุงเทพมหานคร สระบุรี นครปฐม อีสเทิร์นซีบอร์ด และแสดงบริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจภาคใต้ เป็นต้น

- แผนภาพ เพื่อใช้แสดงความสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ เช่น แผนภาพแสดงความสัมพันธ์ของคณะกรรมการค่าจ้าง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล หรือแผนภาพ (pie chart) แสดงสัดส่วนจำนวนผู้ใช้แรงงาน เป็นต้น

- กราฟ เพื่อแสดงความเคลื่อนไหวหรือปริมาณของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น กราฟเส้นแสดง การพุ่งราคาสินค้าของรัฐบาลเมื่อราคาสินค้าตกต่ำ และเมื่อราคาสินค้าสูงเกินไป กราฟแท่ง แสดงส่วนต่างๆของปริมาณสินค้าเทียบกับเงินฝาก เป็นต้น

- ภาพประกอบ เพื่อใช้แทนสัญลักษณ์ในการอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งเช่น ภาพกราฟฟิค เป็นภาพธงชาติสหรัฐอเมริกา มีสัญลักษณ์ของดอลลาร์อยู่ตรงกลาง และภาพธงชาติญี่ปุ่น มีสัญลักษณ์ เงินเยนอยู่ตรงกลาง เพื่อสื่อความหมายเปรียบเทียบระหว่างค่าเงินดอลลาร์และค่าเงินเยน หรือ ภาพกราฟฟิคแสดงมาตรฐานความกว้างของไหล่ทางของถนนนอกเมืองและถนนในเมือง เป็นต้น

ข) ตัวอักษรและตัวเลข ตัวอักษรและตัวเลขกราฟฟิคที่ปรากฏในรายการ"จับกระแสรายการ"นั้น ผู้สื่อข่าวเป็นผู้กำหนดให้เจ้าหน้าที่กราฟฟิคผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการทำไตเติ้ล(title) การให้เครดิต (credit) หรือช่วยในการอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม ตลอดจนเป็นการอ้างถึงที่กล่าวไปแล้วในบทบรรยาย ซึ่งผู้ชมรายการจะสามารถติดตามอ่านรายละเอียดที่สำคัญได้จากงานกราฟฟิคเหล่านี้ ตัวอย่างของตัวอักษรและตัวเลขกราฟฟิคที่ปรากฏในรายการ ได้แก่

- ตัวอักษรกราฟฟิค ได้ถูกผลิตขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานในลักษณะต่างๆ โดยเริ่มจากการสร้างตัวอักษรกราฟฟิค เพื่อแจ้งชื่อรายการ "จับกระแสรายการ" ซึ่งออกแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบของรายการสารคดีเชิงข่าว ตัวอักษรจึงไม่มีการเล่นลวดลาย แต่อย่างไรก็ตามตัวอักษรกราฟฟิคที่ใช้แจ้งชื่อรายการนี้จะมีหลายรูปแบบ เนื่องจากไม่ได้รับการออกแบบให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งคุณมาทนี เฝ้าจาร์ญ ได้กล่าวถึงสาเหตุดังกล่าวว่า

"...ไม่ได้ทำตัวหนังสือบอกชื่อรายการจับกระแสรายการ โดยเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์ของรายการ คือถ้าเห็นตัวหนังสือนี้ก็หมายถึง"จับกระแสรายการ" เพราะไม่มีทีมงานที่รับผิดชอบผลิตรายการเหล่านี้โดยตรง กราฟฟิคที่ทำก็ไม่ได้เก็บไว้ แต่ก็ยังกล่าวได้ว่าเคยใช้ตัวหนังสือแบบนี้ นี่ ทำกราฟฟิคชื่อรายการก็จะนำมาใช้ซ้ำได้..." (มาทนี เฝ้าจาร์ญ, สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2537)

ดังนั้น เมื่อการผลิตรายการ " จักรกระแสเศรษฐกิจ " ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้สื่อข่าวคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ วิธีการนำเสนอรายการซึ่งรวมไปถึงการเลือกตัวอักษร ในการทำกราฟฟิกประกอบรายการจึงไม่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว หากขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการในตอนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ ตัวอักษรกราฟฟิกยังถูกผลิตขึ้นเพื่อเป็นไตเติ้ล(title)รายการ โดยแจ้งชื่อตอนที่ออกอากาศในวันนั้น เช่น "แรงงาน" "เงินเดือนข้าราชการ" "กฎหมายฟอกเงิน" "โบรกเกอร์เสรี" "โครงการโรสปเวลล์" "แยก บง.-บล." เป็นต้น และเพื่อเป็นการให้เครดิต(credit)แก่แหล่งข่าว ในกรณีที่นำเอาคำสัมภาษณ์จากแหล่งข่าวนั้นมาออกอากาศในรายการ โดยการแจ้งชื่อและตำแหน่งของแหล่งข่าวไว้ได้ภาพ ขณะที่ภาพการสัมภาษณ์ปรากฏ เช่น "ชัยวัฒน์ สหัสกุล โฆษกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย" "สวัสดิ์ เจียรธนากุล ผู้อำนวยการสำนักบริหารการเงินธนาคารกสิกรไทย" "รศ.ดร.สุชาติ ชาติดำรงเวช อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ฯลฯ รวมทั้งได้ขึ้นตัวอักษรกราฟฟิกเพื่อให้เครดิตแก่ทีมผู้ผลิตรายการด้วย เช่น "มาทีนี้ เผ่าจำลอง ทีมข่าวเศรษฐกิจ ททบ.5 รายงาน" เป็นต้น

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ตัวอักษรกราฟฟิกได้ถูกผลิตขึ้น เพื่อช่วยอธิบายความหมายของศัพท์เฉพาะทางเศรษฐกิจหรือชื่อย่อต่าง ๆ ให้เป็นที่เข้าใจ เช่น การให้รายละเอียดของชื่อย่อและความหมายของคำว่า "GATT" "ASEAN" "SEOM" "AFTA" "AFTA COUNCIL" "PEM" "AEM" "WHO" ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ประการสุดท้าย ผู้สื่อข่าวได้กำหนดให้ใช้ตัวอักษรกราฟฟิก เพื่อขยายรายละเอียดของเนื้อหาที่ปรากฏในบทบรรณาธิ ด้วยการเน้นหรืออ้างประเด็นสำคัญซึ่งเป็นหัวใจของการนำเสนอเนื้อหารายการในตอนนั้นๆ อีกครั้งหนึ่ง เช่น ตัวอักษรกราฟฟิก แสดงรายชื่อของบริษัทที่ถูกกล่าวหาในคดีปั่นหุ้น คือ "FCI" "รัตนการเคหะ" และแสดงรายชื่อของหุ้นที่ผิดปกติ คือ "ธนาคารนครหลวงไทย" "บริษัททฤษฎีความหนาแน่น" ตลอดจนแสดงรายละเอียดทั้งหมดของขั้นตอนการกล่าวโทษว่าเป็นอย่างไร เป็นต้น

- ตัวเลขกราฟฟิค ได้ถูกกำหนดให้ผลิตขึ้นเพื่อให้รายละเอียดข้อมูลหรือสถิติต่างๆที่เป็นตัวเลขประกอบบทบรรยาย และทำให้การนำเสนอเนื้อหาของรายการมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เช่น ตัวเลขกราฟฟิคแสดงปริมาณยอดเพิ่มหรือตกของครรชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในแต่ละวัน ตั้งแต่วันที่ 7-11 กุมภาพันธ์ 2537 หรือตัวเลขกราฟฟิคแสดงปริมาณการเปลี่ยนแปลงทิศทางของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งแสดงปริมาณการลดลงของยอดรวมของเงินฝากธนาคารพาณิชย์ไทยในเดือนมีนาคม 2536 และมกราคม 2537 เป็นต้น

ในขั้นตอนการตกแต่งเนื้อหาเพื่อนำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ซึ่งประกอบด้วยการบินทักเสียง การตัดต่อภาพ และการทำกราฟฟิคนั้น ผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในการผลิตรายการจะสามารถตัดสินใจในการตกแต่งเนื้อหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนการตัดต่อภาพและการทำกราฟฟิค ผู้สื่อข่าวจะเป็นผู้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตัดต่อภาพ และเจ้าหน้าที่กราฟฟิคจากแผนกผลิตข่าวกลางของสถานี ทำการตัดต่อภาพและทำกราฟฟิคในลักษณะต่างๆ เพื่อใช้ประกอบบทบรรยายของรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ให้เป็นไปตามคำสั่งของตน ดังนั้นการนำเสนอรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในแต่ละตอนจะมีคุณภาพมากขึ้นเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความพิถีพิถันในขั้นตอนการผลิตรายการดังกล่าว ซึ่งผู้สื่อข่าวจะทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดด้วยตนเองทั้งหมด ก่อนที่จะนำรายการไปออกอากาศต่อไป

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" นั้น ผู้สื่อข่าวที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ในการผลิตรายการในแต่ละตอน จะดำเนินการในการผลิตรายการในขั้นตอนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล การเรียบเรียงและตกแต่งเนื้อหา ให้เป็นไปตามประสบการณ์และความชำนาญของตน ภายใต้อำนาจนิยมและธรรมเนียมปฏิบัติในการผลิตรายการ ซึ่งเป็นกรอบที่ผู้ผลิตรายการยึดถือร่วมกัน

จากรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยด้านคณะผู้ผลิตที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ทั้งนี้เนื่องมาจากการผลิตรายการในแต่ละครั้ง จะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของคณะผู้ผลิตรายการอันประกอบด้วย บรรณาธิการสายเศรษฐกิจ และผู้สื่อข่าว ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ ซึ่งบรรณาธิการข่าวสายเศรษฐกิจจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทางในการผลิตรายการเท่านั้น โดยให้อิสระแก่ผู้สื่อข่าวในการดำเนินการผลิตรายการในทุกขั้นตอน รวมทั้งกำหนดแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาของรายการด้วยตนเองทั้งหมดตามค่านิยมและธรรมเนียมในการผลิตรายการ ดังนั้นรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในแต่ละตอนจะมีลักษณะอย่างไรวินั้น จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความชำนาญของผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบในการผลิตรายการตอนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

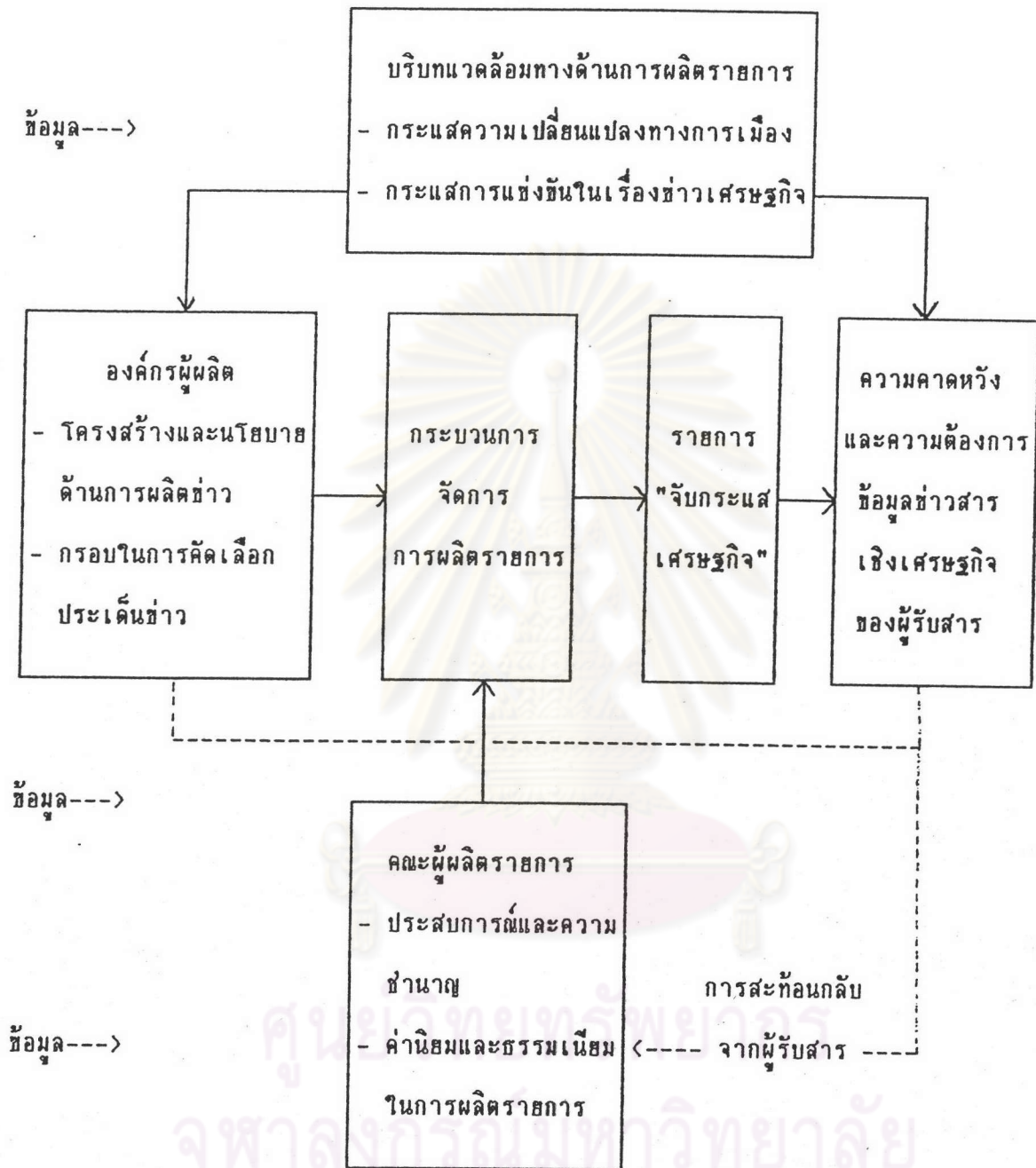
3. ปัจจัยด้านบริบทแวดล้อมทางการผลิตและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสาร

ในการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิตและคณะผู้ผลิตรายการแล้ว บริบทแวดล้อมทางการผลิต ทั้งในด้านกระแสความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และกระแสการแข่งขันในด้านการรายงานข่าวเศรษฐกิจของสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ตลอดจนความคาดหวังและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสารก็ถือเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข่าวของผู้บริหารสถานี โดยเน้นความสำคัญของการรายงานข่าวเศรษฐกิจมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องมาจากกระแสความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายหลังเหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ที่ทำให้ภาพลักษณ์ของสถาบันทหาร รวมทั้งภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ตกต่ำลงอย่างมากในสายตาของคนทั่วไป นอกจากนี้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ยังส่งผลให้สื่อมวลชนทุกฝ่ายแข่งขันกันพัฒนาการรายงานข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งทำให้ข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจทวีความสำคัญมากขึ้น และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของประชาชนในสังคม กระแสเหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ได้กระตุ้นให้ผู้บริหารสถานีกำหนดให้มีการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ขึ้น เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถานี

ซึ่งแม้ว่าเป็นสถานีโทรทัศน์ของทหาร แต่ก็ได้ให้ความสำคัญกับการรายงานข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจไม่น้อยไปกว่าชาวต่างชาติ ๗ อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองความคาดหวังและความต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจของประชาชน ซึ่งเป็นผู้รับสารอีกด้วย

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" สามารถสรุปได้ว่า ทั้งปัจจัยด้านองค์กรผู้ผลิตและปัจจัยด้านคณะผู้ผลิตรายการ ถือเป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการทั้งหมด อย่างไรก็ตาม รายการนี้ถูกผลิตขึ้นด้วยปัจจัยเพียง 2 ประการดังกล่าวนี้เท่านั้น หากแต่ยังมีปัจจัยภายนอกซึ่งควรพิจารณาถึงด้วย อันได้แก่ บริบทแวดล้อมทางด้านการผลิต รวมทั้ง ความคาดหวังและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสาร ซึ่งปัจจัยภายนอกเหล่านี้ จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับปัจจัยภายในและมีอิทธิพลต่อการผลิตรายการทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ดังจะเห็นได้จากแบบจำลองต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบจำลองที่ 1 แสดงลักษณะความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เข้ามาเกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

แบบจำลองข้างต้นชี้ให้เห็นว่า องค์กรผู้ผลิตในฐานะผู้กำหนดนโยบาย และคณะผู้ผลิตราชการในฐานะของผู้ปฏิบัติงาน ต่างก็เป็นปัจจัยสำคัญที่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรงต่อกระบวนการผลิตราชการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" กล่าวคือ ราชการนี้เกิดขึ้นได้จากการปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข้าวของคณะกรรมการบริหารวิทยุโทรทัศนกองทัพบก ซึ่งส่วนหนึ่งคือการเพิ่มเวลาของการรายงานข่าวเศรษฐกิจในรายการข่าวภาคค่ำประจำวัน (19.00 น.) ผู้อำนวยการสถานีและหัวหน้าฝ่ายข่าว จึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการผลิตข่าว เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนนโยบายดังกล่าว และได้มอบหมายให้ทีมข่าวสายเศรษฐกิจผลิตราชการสารคดีเชิงข่าว "จับกระแสเศรษฐกิจ" ขึ้นมา โดยกำหนด "หลักเกณฑ์เบื้องต้นในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าว" เพื่อให้คณะผู้ผลิตราชการใช้เป็นกรอบในการพิจารณาคัดเลือกประเด็นข่าวร่วมกับเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งคณะผู้ผลิตราชการนี้จะมีอิสระอย่างมากในทุกขั้นตอนของการผลิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถพิจารณาตัดสินใจคัดเลือกประเด็นข่าวและเรียบเรียงตกแต่งเนื้อหาเพื่อนำมาผลิตราชการได้ด้วยตนเอง ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ประสิทธิภาพและความชำนาญ ตลอดจนค่านิยมและธรรมเนียมในการปฏิบัติงานของคณะผู้ผลิตราชการล้วนส่งผลต่อเนื้อหาถึงกระบวนการจัดการผลิตราชการในแต่ละครั้งว่า จะมีรูปแบบการนำเสนอและลักษณะเนื้อหาไปในแนวทางใดนั่นเอง

นอกจากนี้ในแบบจำลองที่ 1 ยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยภายนอก อันได้แก่บริบทแวดล้อมทางด้านการผลิตทั้งในเรื่องกระแสความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และกระแสการแข่งขันในด้านข่าวเศรษฐกิจ ตลอดจนความคาดหวังและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสาร แม้ว่าปัจจัยดังกล่าวนี้ จะไม่ได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการจัดการกระบวนการผลิตราชการ แต่ก็ได้ส่งผลกระทบโดยอ้อมผ่านมาทางปัจจัยภายในด้วยเช่นกัน ดังจะเห็นได้จากความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ กระแสความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองภายหลังเหตุการณ์ "พฤษภาทมิฬ" ที่ทำให้ภาพลักษณ์ของสถาบันทหารตกต่ำอย่างมากในสายตาของประชาชนทั่วไปได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ซึ่งเป็นสถานีของทหารเช่นกัน ประกอบกับกระแสการแข่งขันระหว่างสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ในการรายงานข่าวเศรษฐกิจ อัน

เนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งทำให้ข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจทวีความสำคัญมากขึ้น และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของประชาชนในสังคม สภาพการณ์ดังกล่าวนี้ได้กระตุ้นให้ผู้บริหารสถานที่ต้องปรับเปลี่ยนนโยบายด้านการผลิตข่าว โดยเน้นความสำคัญของข่าวเศรษฐกิจมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลข่าวสารทางเศรษฐกิจของประชาชน

จะเห็นได้ว่า นอกจากความคาดหวังและความต้องการข้อมูลข่าวสารเชิงเศรษฐกิจของผู้รับสาร ซึ่งสอดคล้องกับบริบทแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง จะส่งผลให้องค์กรผู้ผลิตต้องกำหนดนโยบายให้ใกล้เคียงกับความต้องการของผู้ชมมากที่สุดแล้ว ผลสะท้อนกลับ (feed back) จากผู้รับสารในรูปแบบต่างๆ เช่น การติชมรายการก็ได้ส่งผลทางอ้อมมาสู่การจัดการกระบวนการผลิตรายการ โดยคณะผู้ผลิตรายการสามารถจะนำข้อมูลจากผู้รับสารมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของรายการได้

ดังนั้น การนำเสนอรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" ในแต่ละตอนจะมีลักษณะอย่างไร จึงเป็นผลอันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการทั้งทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนส่งผลกระทบต่อ การกำหนดลักษณะเนื้อหาที่นำเสนอในรายการ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ลักษณะเนื้อหาที่ปรากฏใน รายการ " จับกระแสเศรษฐกิจ " สามารถแบ่งออกได้เป็น 8 ประเภท โดยข่าวสารด้านการเงิน-การธนาคาร ได้รับการนำเสนอมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวสารด้านการลงทุน-การค้า-อุตสาหกรรม ข่าวสารด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ข่าวสารด้านแรงงาน ข่าวสารด้านกฎหมายเชิงเศรษฐกิจ ข่าวสารด้านการคมนาคมขนส่ง ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว และข่าวสารด้านอสังหาริมทรัพย์ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้จากรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข่าวสารด้านการเงิน-การธนาคาร ได้แก่ ข่าวสารที่นำเสนอเกี่ยวกับ การเงิน การคลัง สถาบันการเงิน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ภาษีอากร ดอกเบี้ย อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา นโยบายการเงินการคลังของประเทศ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 19 ตอน

ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการเงิน-การธนาคาร ที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
13	5 ก.พ. 37	ภาวะความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ไทย (1)	แสดงให้เห็นถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ของไทยมีภาวะความผันผวนสูงมากเมื่อเทียบกับตลาดทุนในซีกโลกตะวันตก	-ดร. อัจฉนา ไว- ความดี ผู้ช่วย กรรมการผู้อำนวยการ บงล. จี. เอฟ. -กรณ์ สาคิวณิช กรรมการผู้จัดการ บงล. จี. เอฟ.

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
14	6 ก.พ. 37	ภาวะความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์ไทย (2)	เสนอแนะให้นักลงทุนพิจารณาปัจจัยพื้นฐานและอาศัยคำแนะนำจากโบรกเกอร์ก่อนตัดสินใจลงทุน และชี้ถึงข้อดีของการลงทุนกับกองทุนต่าง ๆ ซึ่งเป็นมืออาชีพ	- บัณฑิต นิจถาวร รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ศ. แห่งประเทศไทย - ชัยวัฒน์ สหสกุล โฆษกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
15	12 ก.พ. 37	ผลกระทบจากการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยใน USA.	เหตุผลที่ธนาคารกลางของสหรัฐฯ ประกาศเพิ่มอัตราดอกเบี้ย และผลกระทบจากสภาพการณ์ดังกล่าวที่มีต่อตลาดทุนของโลก รวมทั้งตลาดทุนของไทยด้วย	- รศ. ดร. สุชาติ ธาดาธำรงเวช อดีตรองอธิการบดี ม. รามคำแหง - สวัสดิ์ เจียร- ชนากุล ผอ. ฝ่ายอวุโส สำนักงานบริหารการเงิน ศ. กสิกรไทย

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
18	13 มี.ค. 37	การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย (1)	แสดงให้เห็นถึงสาเหตุและทิศทางของการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งมีผลต่อความเคลื่อนไหวของตลาดเงินไทยในขณะนี้	-กิตติ พัฒนพงศ์พิบูล กรรมการรอง ผจก.ใหญ่ ธ.นครธน -ดร.สาธิต อุกฤษศรี ผู้ช่วย ผจก.ใหญ่ ธ.กรุงเทพ จำกัด
19	14 มี.ค. 37	การปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ (2)	ธ.แห่งประเทศไทยคาดการณ์ที่ผลที่จะตามมาจากการปรับอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ และชี้ให้เห็นบทสรุปของตลาดเงินไทยเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย	-ดร.สาธิต อุกฤษศรี ผู้ช่วย ผจก.ใหญ่ ธ.กรุงเทพ จำกัด -ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี ประธานกรรมการ บงล.จี.เอฟ.

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
27	23 เม.ย. 37	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท	นำเสนอความคืบหน้ากรณีการเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและคำวิจารณ์ที่มีต่อหลักเกณฑ์การเสี้ยค่าธรรมเนียมแรกเข้าซึ่งสูงมาก	-
37	11 มิ.ย. 37	การขาดแคลนเงินฝากในระบบของธนาคารพาณิชย์ (1)	สาเหตุของปัญหาการขาดแคลนเงินฝากในระบบของธนาคารพาณิชย์และวิถีทางแก้ปัญหาดังกล่าว	- จิรนนท์ สิงขสุวรรณ ผู้จัดการสาขา ธ.กสิกรไทย
38	12 มิ.ย. 37	การขาดแคลนเงินฝากในระบบของธนาคารพาณิชย์ (2)	รายละเอียดเกี่ยวกับการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ของธนาคารพาณิชย์เพื่อดึงเงินฝากกลับเข้าสู่ระบบโดยเฉพาะการให้ดอกเบี้ยอัตราพิเศษซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อธนาคาร	-

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
39	16 มิ.ย. 37	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (1)	นำเสนอปัญหาต่าง ๆ ที่ยังไม่ มีข้อยุติ ภายหลังจากที่ตลาด- หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกาศแนวคิดเปิดรับเพิ่ม บริษัทสมาชิกหรือโบรกเกอร์ โดยเฉพาะเรื่องอัตราค่า ธรรมเนียมแรกเข้า	-เสวี จินตเสวี กรรมการและ ผจก.ตลาดหลัก- ทรัพย์ -ระพี สุจริตกุล ผอ. ส่นง. กตล.
40	17 มิ.ย. 37	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (3)	รายงานความเคลื่อนไหวของ โบรกเกอร์หลายบริษัทที่ต้อง วางแผนเตรียมรับการแข่งขัน กับโบรกเกอร์รายใหม่ที่ ตลท. มีนโยบายจะเปิดรับ- เพิ่มต่อไป	-ชนวดี โสภณศิริ กรรมการผู้จัด- การ บงล.ชนกิจ
41	18 มิ.ย. 37	การเปิดรับเพิ่มบริษัทสมาชิกของ ตลท. (3)	รายงานความเคลื่อนไหวของ บริษัทชั้บโบรกเกอร์ที่ต้องการ ให้ ตลท. ทบทวนหลักเกณฑ์ เรื่องค่าธรรมเนียมแรกเข้า เพื่อก้าวขึ้นเป็นบริษัทโบรก- เกอร์รายใหม่	-กรณ์ จาติกวณิช โฆษกสมาคม นายหน้าค้าช่วง บงล.จี.เอฟ.

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
42	21 มิ.ย. 37	คดีปิ่นหิน (1)	รายงานการทำงานของ กตล. ในคดีปิ่นหินที่โด่งดัง ปลายปี 2535 และชี้ให้เห็น ถึงกระบวนการสร้างราคา หรือการปิ่นหิน	-สอง วัชรศรี- โรจน์ -ระพี สุจริตกุล ผอ. สบง. กตล.
43	27 มิ.ย. 37	คดีปิ่นหิน (2)	ชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพใน- การทำงานของตำรวจสืบสวน คดีความผิดทางเศรษฐกิจกับ อำนาจของ กตล.	-ธรรมบุญ อา- นันโทไทย ผู้ช่วย ผวก. บงล. ศรีมิตร -พศ. สหชน รัตนไพจิต อา- จารย์ประจำคณะ นิติศาสตร์ มธ. -สอง วัชรศรี- โรจน์
44	6 ก.ค. 37	ผลกระทบจากความ ผันผวนของค่าเงิน ดอลลาร์สหรัฐ (1)	รายงานสาเหตุที่ทำให้ค่าเงิน ดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลง	-สวัสดิ์ เจียร- ธนากุล ผอ. ส่า- นักบริหารการ- เงิน ธ.กสิกร- ไทย

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
45	7 ก.ค. 37	ผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ (2)	รายงานผลกระทบทางการค้าที่ไทยได้รับจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐและค่าเงินเยนของญี่ปุ่น	-นรลัทธ์ ศรีอรทัยกุล ประธานที่ปรึกษาผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ
46	8 ก.ค. 37	ผลกระทบจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ (3)	รายงานผลประโยชน์ในตลาดการเงินที่ไทยได้รับจากความผันผวนของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐและค่าเงินเยนของญี่ปุ่น	-อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีฯ -สวัสดิ์ เจียรชนากุล ผอ.สำนักบริหารการเงิน ธ.กสิกรไทย -ดร.สาธิต อุตศิริ ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ ธ.กรุงเทพ

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
53	13 ส.ค. 37	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัท หลักทรัพย์ (1)	ชี้ให้เห็นถึงผลดีจากการแยก บริษัทเงินทุนออกจากบริษัท หลักทรัพย์ที่มีต่อการเติบโต ของสถาบันการเงินของไทย	
54	14 ส.ค. 37	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัท หลักทรัพย์ (2)	กล่าวถึงผลประโยชน์ที่บริษัท หลักทรัพย์จะได้รับจากการ แยกตัวออกจากบริษัทเงินทุน โดยเฉพาะเรื่องการถือหุ้น ของชาวต่างชาติ	-ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี ประ- ธานกรรมการ บงล.จ.เอฟ. -ธนบดี โสภณศิริ กรรมการผู้จัด- การ บงล.นว- ชนกิจ จำกัด
55	15 ส.ค. 37	การแยกบริษัทเงินทุนออกจากบริษัท หลักทรัพย์ (3)	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ หน่วยงานที่จะเข้ามาดูแลเมื่อ บริษัทเงินทุนแยกตัวออกจาก บริษัทหลักทรัพย์ รวมถึงปัญหา ด้านต้นทุนในการดำเนินงาน ของบริษัทหลักทรัพย์ที่แยกตัว ออกมา	-วรวีร์ หวังหลี่ กรรมการผู้จัด- การ บงล.นคร- ชน

2. ข่าวสารด้านการลงทุนและอุตสาหกรรม ได้แก่ ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจเอกชน การลงทุน การค้า การสร้างโรงงานใหม่ๆ นโยบายของรัฐบาลทางด้านอุตสาหกรรมและการส่งเสริมการลงทุนการค้าทั้งในและต่างประเทศของรัฐบาล การส่งออกสินค้าจากอุตสาหกรรมของไทยไปยังต่างประเทศ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 11 ตอน

ตารางที่ 4 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการลงทุนและอุตสาหกรรม ที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
6	4 ม.ค. 37	การขยายพื้นที่ในการจัดตั้งเขตนิคมอุตสาหกรรม	นำเสนอรายละเอียดและพื้นที่เป้าหมายของกาตรขยายเขตนิคมอุตสาหกรรมในปีนี้ รวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ยังคงเป็นอุปสรรคสำหรับโครงการนี้	อุดม ชำติยานนท์ ผู้ประกอบการ
7	12 ม.ค. 37	การเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ (1)	กล่าวถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นแรงผลักดันให้ยอดขายรวมของรถยนต์สูงขึ้นและคาดการณ์ถึงการเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ในอนาคต	

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
8	17 ม.ค. 37	การเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ (2)	การวิเคราะห์สภาพตลาดรถยนต์ประเภทต่าง ๆ ทั้งในเขตกรุงเทพและต่างจังหวัด รวมทั้งองค์ประกอบที่ทำให้ราคารถยนต์ปรับตัวสูงขึ้นในปี นี้ และปัญหาที่ตามมาจกปริมาณรถยนต์ที่เพิ่มขึ้น	ชุมพล พรประภา ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์
9	22 ม.ค. 37	การปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (1)	ปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่ออุตสาหกรรมสิ่งทอไทยและแนวทางการในการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการเปิดเสรีทางการค้าตามข้อตกลงของแอกดี	- วิโรจน์ อมต-กุลชัย นายกสมาคมนอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย
10	25 ม.ค. 37	การปรับตัวของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย (2)	แนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอที่จะขยายตัวต่อไป รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตภายในประเทศโดยกระจายตัวออกสู่ต่างจังหวัดมากขึ้น	- วิโรจน์ อมต-กุลชัย นายกสมาคมนอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย - สุชาติ ธาดา ช่างแวช รอง ผจก. ใหญ่อาวุโส และที่ปรึกษา

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
16	25 ก.พ. 37	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (1)	แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินงานและการบริการต่าง ๆ ที่มีให้ลูกค้าของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย หรือ EXIM BANK	เศรษฐกิจ เครือเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด -ม.ร.ว.ปรีดีสาธิต เทวกุล ประธานกรรมการ ผจก. EXIM BANK
17	27 ก.พ. 37	ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (2)	ชี้ให้เห็นถึงข้อได้เปรียบของ EXIM BANK ที่ดีกว่าธนาคารพาณิชย์ทั่วไป รวมถึงผลประโยชน์ที่นักธุรกิจรายย่อย และ นักธุรกิจรายใหม่ในภาคการส่งออกจะได้รับจากสถาบันการเงินแห่งนี้	-ม.ร.ว.ปรีดีสาธิต เทวกุล ประธานกรรมการ ผจก. EXIM BANK -พรสิทธิ์ ศิริอรทัยกุล นายกสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับ

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
24	13 เม.ย. 37	การค้าระหว่างไทยกับลาว	สัดส่วนสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างไทยกับลาว รวมถึงการค้านอกกรอบบริเวณแนวชายแดน และแนวโน้มทางการค้าที่ดีขึ้นจากการปรับเปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจของลาว	-
31	21 พ.ค. 37	การลงทุนในลาว	รายงานสถานการณ์ทั่วไปของการลงทุนในลาวที่มีแนวโน้มในทางที่ดีซึ่งเป็นผลจากกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับใหม่ของลาว รวมถึงผลประโยชน์ที่นักลงทุนไทยจะได้รับจากกฎหมายนี้	- จันทรา ประถมวงค์ รองประธานสภาการค้าและอุตสาหกรรมแห่งชาติลาว - อาษา ทรัพย์ศิริ ผจก. ธ.กรุงเทพ จำกัด สาขาเวียงจันทร์

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
58	27 ส.ค. 37	การลงทุนในธุรกิจด้านการสื่อสารของภาคเอกชนไทยในลาว (1)	ชี้ให้เห็นถึงบทบาทของภาคเอกชนไทยในการเข้าไปดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสาร คือ การลงทุนจัดตั้งสถานีโทรทัศน์ในลาว	-
59	28 ส.ค. 37	การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมในลาว (2)	นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมอื่นเนื่องมาจากการพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมในลาว และชี้แนะโอกาสที่ดีของนักธุรกิจไทยที่จะเข้าไปลงทุนในลาว	-วีรพงษ์ งามกูร ประธานมูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาลาว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ข้าราชการด้านอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่ ข้าราชการที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง การซื้อขาย
โครงการที่พักอาศัยต่าง ๆ การให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงิน เป็นต้น รวมทั้งสิ้น
2 ตอน

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาของข้าราชการเชิงเศรษฐกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ที่นำเสนอในรายการ "จับ
กระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
11	30 ม.ค. 37	แนวทางการขยาย ตัวของโครงการที่ อยู่อาศัย (1)	วิเคราะห์แนวทางการขยาย ตัวของโครงการที่อยู่อาศัยใน กทม. และปริมณฑลเพื่อให้ เพียงพอกับจำนวนประชากรที่ เพิ่มขึ้น รวมทั้งการขยายพื้นที่ เพื่อรองรับการขยายตัวของ ภาคอุตสาหกรรม	-
12	31 ม.ค. 37	การให้สินเชื่อเพื่อ ที่อยู่อาศัยของสถาบัน การเงินต่าง ๆ (2)	ชี้ให้เห็นถึงผลประโยชน์ที่ประ ชาชนโดยเฉพาะผู้ที่มียาได นั้นจะได้รับจากการให้สิน เชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของธ.อา- คารส่งเคราะห์และแนวนโย- บายของรัฐบาลที่มีต่อสถาบัน การเงินต่าง ๆ	- สิทธิชัย ตันติพิ- พัฒน์ กรรมการผู้ จัดการธนาคาร อาคารสง- เคราะห์

4. ข่าวสารด้านการคมนาคมขนส่ง ได้แก่ ข่าวสารที่เกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง ถนน
หนทางต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 6 ตอน

ตารางที่ 6 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการคมนาคมขนส่ง ที่นำเสนอในรายการ
"จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
47	16 ก.ค. 37	โครงการทางรถไฟ และถนนยกระดับ ของอีสปเวลล์ (1)	รายละเอียดของลักษณะการ ก่อสร้างโครงการและเส้น ทางการเดินรถ รวมถึงสภาพ การดำเนินงานของบริษัท อีสปเวลล์ ที่ถูกผลกระทบจาก การเปลี่ยนแปลงทาง การเมือง	-กฤษณ์ที่ พลา- ฤทธิ์ ผู้อำนวยการ โครงการ อีสปเวลล์
48	17 ก.ค. 37	โครงการทางรถไฟ และถนนยกระดับ ของอีสปเวลล์ (2)	รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับ การได้รับสัมปทานโครงการ ทางรถไฟและถนนยกระดับ ของอีสปเวลล์ รวมถึงค่า- ตอบแทนที่จะได้รับ และปัญหา ที่ถุกวิพากษ์วิจารณ์อยู่	-พ.อ.วินัย สัม- พงษ์ รมต. กระ- ทรวงคมนาคม

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
49	22 ก.ค. 37	โครงการรถไฟฟ้า ชานอง (1)	รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับข้อ ตกลงของโครงการก่อสร้าง รถไฟฟ้าชานองรวมถึงรูปแบบ ของรถไฟฟ้าและปัญหาที่ถก- เถียงกันเรื่องลอยฟ้าหรือใต้- ดิน	-อัมิต อากาภิ- รมย์ กรรมการ ผู้จัดการใหญ่ บริษัท บีทีเอสซี
50	23 ก.ค. 37	โครงการรถไฟฟ้า ชานอง (2)	รายงานสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นเมื่อมีการอนุมัติโครง- การรถไฟฟ้าชานอง และ แนวทางการดำเนินงานก่อสร้าง ของบริษัทผู้ประกอบการ	-ร.อ.กฤษฎา อรุณวงศ์ ณ อยุธยา ผู้ว่าฯ กทม. -อัมิต อากาภิ- รมย์ กรรมการ ผู้จัดการใหญ่ บริษัท บีทีเอสซี
51	6 ส.ค. 37	แผนแม่บทระบบขนส่ง มวลชน (1)	รายละเอียดของการจัดทำ แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชน และโครงการต่าง ๆ เพื่อจะ แก้ปัญหาการจราจรในเขต กรุงเทพมหานคร	-บุญชู โรจน- เสถียร รองนา- ยกรัฐมนตรี

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
52	7 ส.ค. 37	แผนแม่บทระบบขนส่งมวลชน (2)	รายละเอียดของสามโครงการระบบขนส่งมวลชน คือ โครงการของโฮปเวลล์ ธานอยและบางกอกแลนด์ ตามที่แผนแม่บทได้วางเอาไว้	-บุญชู โรจน-เสถียร รองนายก รัฐมนตรี

5. ข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐบาลและเอกชน เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 3 ตอน

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวที่น่าสนใจในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
23	12 เม.ย. 37	แผนการตลาดการท่องเที่ยวไทยปี 2537	รายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายหลักของแผนการตลาดการท่องเที่ยวของไทยปี 2537 ที่จะกระจายนักท่องเที่ยวสู่ภูมิภาคและกำหนดกลุ่มเป้าหมายการตลาดไว้อย่างชัดเจน	-ธรรมนุญ ประจวบเหมาะ ผู้ว่าการ ททท.

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
25	14 เม.ย. 37	ธุรกิจโรงแรม	แสดงให้เห็นถึงการเติบโตและการแข่งขันของธุรกิจบริการและธุรกิจโรงแรมซึ่งมีบทบาทสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย	- วิจิตร วัฒนอง นายกษมา-คมโรงแรมไทย
26	16 เม.ย. 37	ธุรกิจท่องเที่ยวในภาคเหนือ	ชี้ให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัดซึ่งเป็นผลมาจากการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภาคเหนือ รวมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไขบางประการ	- มานะ ชอบ-ธรรม พล. สำนักงาน ททท. ภาคเหนือ - ราชนันท์ วีระ-พันธ์ นายกษมา-คมธุรกิจท่องเที่ยว จ. เชียง-ใหม่

ศูนย์วิทยุกระจายเสียง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ข่าวสารด้านแรงงาน ได้แก่ ข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริหารแรงงาน ค่าจ้างแรงงาน เงินเดือนของข้าราชการ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 7 ตอน

ตารางที่ 8 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านแรงงานที่น่าสนใจในรายการ"จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
20	19 มี.ค. 37	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (1)	รายละเอียดของอัตราการทำงานขั้นต่ำ และความคิดเห็นของผู้ใช้แรงงานที่มีต่อเรื่องดังกล่าว	-ผู้ใช้แรงงานชาย 2 คน และหญิง 1 คน
21	20 มี.ค. 37	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (2)	ชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่จะตามมาหลังจากการปรับค่าแรงขั้นต่ำ และความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อเรื่องนี้ รวมทั้งเสนอแนะให้รัฐบาลแก้ปัญหาเรื่องค่าแรงอย่างจริงจัง	-วิโรจน์ อมตกุลชัย นายกษัตริย์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑเครื่องนุ่งห่ม
22	21 มี.ค. 37	การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (3)	คำอธิบายจากกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเกี่ยวกับการลงมติเดิมที่จะปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำอีกเพียง 7 บาท และมุมมองเกี่ยวกับคุณภาพของแรงงานและการเพิ่มผลผลิต ภายหลังจากปรับค่าแรงเพิ่ม	-ประสงค์ วัฒนกันท์ ประธานคณะกรรมการค่าจ้าง -นิกร วัฒนพนม คณบดีคณะบริหารธุรกิจ นิติ

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
28	1 พ.ค. 37	สถานการณ์ทั่วไป ของผู้ใช้แรงงาน- ไทย	แนวทางการแก้ปัญหาแรงงาน สัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ กับผู้ใช้งานและความพหุ ชาวมที่จะผลักดันในเรื่องสวัสดิ การและการประกันสังคม	-ผู้ประกอบการ หญิง 3 ราย -ผู้ใช้งาน 1 ราย
30	14 พ.ค. 37	การปรับอัตราเงิน- เดือนข้าราชการ	ความเคลื่อนไหวในการขอ เสนอปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ อันเป็นผลมาจากการ การปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำและ ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่จะตาม มาภายหลังการปรับอัตราเงิน เดือน	-ชารินทร์ นิม มานเหมินทร์ รทว. กระทรวง การคลัง
56	20 ส.ค. 37	กองทุนบำเหน็จบำ- นาญข้าราชการ (1)	รายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของการจัด ตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ ต่อตลาดการเงินของประเทศ	-ทิพวดี เมฆ- สวรรค์ รองเล- ขาธิการ สنج. คณะกรรมการ ข้าราชการพล- เรือน

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
57	21 ส.ค. 37	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (2)	แสดงวิธีคิดคำนวณการจ่ายเงินเดือนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และหลักการที่จะเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนดังกล่าว	-สมชาย ฤกษ์พันธ์ -ผอ. สนง. -เศรษฐกิจการคลัง -ข้าราชการ

7. ข่าวสารด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ ข่าวสารที่เกี่ยวกับนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์ หรืออาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทย เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 10 ตอน

ตารางที่ 9 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่น่าสนใจในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
1	15 ธ.ค. 36	รายละเอียดทั่วไปของแกตต์ (1)	อธิบายรายละเอียดทั่วไปของแกตต์ เริ่มตั้งแต่ความหมายและจุดเริ่มต้นขององค์การนี้ รวมทั้งประเทศสมาชิก และกำหนดเวลาการเจรจาข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศในแต่ละรอบ	

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
2	16 ธ.ค. 36	รายละเอียดทั่วไป ของแกตต์ (2)	นำเสนอรายละเอียดของการ เจรจาข้อตกลงพิกัดอัตราภาษี ศุลกากรและการค้ารอบ อูรุกวัย ซึ่งเสร็จสิ้นลงแล้ว และผลประโยชน์ที่ประเทศ ไทยจะได้รับจากการ เจรจาครั้งนี้	-ดร. ศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกฯ
3	17 ธ.ค. 36	แกตต์กับผลกระทบ ต่อภาคเกษตรกรรม ของไทย (3)	ผลการเจรจาแกตต์รอบ อูรุกวัยในเรื่องสินค้าเกษตร ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร กรรมของไทยทั้งในแง่บวก และแง่ลบ	-นิพนธ์ วงศ์ตระหง่าน ผอ. องค์การ ตลาดเพื่อ เกษตรกรรม
4	18 ธ.ค. 36	แกตต์กับข้อตกลงใน เรื่องของสินค้า บริการ (4)	ผลประโยชน์ที่ประเทศไทย จะได้รับจากการเปิดเสรีกลุ่ม สินค้าบริการ อันเป็นผลจาก การเจรจาแกตต์ในส่วนของ สินค้าบริการ	-ร.ท. สุชาย เข้าวณิชย์ อธิบดีกรมทรัพย์สิน สินทางปัญญา การ กิติสถาพร ผอ. สนนง. ประสานงาน เศรษฐกิจระ หว่างประเทศ

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
5	19 ธ.ค. 36	แกดด้กับสิ่งทอไทย (5)	ผลประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากผลการประชุมแกดด้รอบอรุณวิถี เกี่ยวกับการส่งออกสิ่งทอของไทยกับประเทศคู่ค้าโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา	- วิโรจน์ อมตกุล ชัย นาสกสมา คมผู้ส่งออกสิ่ง ทอไทย
60	13 ก.ย. 37	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (1)	รายละเอียดทั่วไปของการประชุมรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEM ครั้งที่ 26 ซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพโดยจัดการประชุมที่จ. เชียงใหม่	-
61	14 ก.ย. 37	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนครั้งที่ 26 (2)		

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
62	14 ก.ย. 37	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 26 (3)	หัวข้อการประชุมที่ว่าด้วยเรื่องการแข่งขันการค้าตามมาตรการ CEPT และการเจรจาเกี่ยวกับข้อกำหนดเรื่องการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นในการผลิตสินค้าในกลุ่มอาเซียน	-การุณ กิตติ- สถาพร รองปลัด กระทรวงพาณิชย์
63	16 ก.ย. 37	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 26 (4)	การเจรจาหารือว่าด้วยเรื่องความร่วมมือทางด้านการค้า บริการและการเงิน การขนส่งสื่อสาร ธุรกิจประกันภัย และด้านทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นเรื่องใหม่ของการประชุม AEM	-เกริกไกร จิ- ระแพทย์ อธิบดี กรมเศรษฐกิจ การพาณิชย์
64	17 ก.ย. 37	การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน ครั้งที่ 26 (5)	หัวข้อการเจรจาความร่วมมือระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ และอุตสาหกรรมญี่ปุ่น และรายละเอียดเกี่ยวกับความร่วมมือของไทยต่ออาเซียนในด้านสินค้าอุตสาหกรรม	-เกริกไกร จิ- ระแพทย์ อธิบดี กรมเศรษฐกิจ การพาณิชย์ -โชคชัย อักษร- นันท์ ประธาน สภาอุตสาหกรรม

8. ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ ข่าวสารที่เกี่ยวกับกฎหมายซึ่งมีผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งสิ้น 6 ตอน

ตารางที่ 10 แสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจเกี่ยวกับกฎหมายเชิงเศรษฐกิจ ที่นำเสนอในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ"

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
29	7 พ.ค. 37	กฎหมายลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา	กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหของรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งทำให้ไทยหลุดจากบัญชีรายชื่อ PWL ไปอยู่ในกลุ่มที่ดัชนีคือ WL รวมทั้งผลที่ไทยจะได้รับจากสภาพการณ์ดังกล่าว	-
32	22 พ.ค. 37	การจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (1)	ให้รายละเอียดเกี่ยวกับจุดกำเนิดและการดำเนินงานของตลาดซื้อขายสินค้าล่วงหน้า (future-market) และการนำมาปรับใช้กับกลุ่มสินค้าหลายประเภทของไทย	-นิพนธ์ วงศ์ตระหง่าน พอ.องค์-การตลาดเพื่อการเกษตรกร

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
33	23 พ.ค. 37	การจัดตั้งตลาดซื้อ- ขายสินค้าล่วงหน้า (2)	รายงานแผนการจัดตั้งตลาด ซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และผลดีที่เกษตรกรและผู้ประ ทอบการส่งออกสินค้าภาค เกษตรกรรมจะได้รับจากแผน งานนี้	-รศ.ดร.สุชาติ ชาดาธารงเวช ที่ปรึกษากรรมธิ- การเกษตรวิ สภา -สุวัจน์ ลิปตพัล- ลภ ประธาน- กรรมการ- เกษตรสภาผู้แทน
34	28 พ.ค. 37	กฎหมายฟอกเงิน (1)	รายละเอียดทั่วไปของกฎ- หมายฟอกเงินที่กำลังได้รับ- ความสนใจเนื่องจากกรณีนี้ก การเมืองถูกกล่าวหาว่าพัวพัน ในคดียาเสพติด	-ชาติชาย ลิกธิ- กลม ผอ.กอง- ตรวจสอบทรัพย์สิน- สินคดียาเสพติด
35	29 พ.ค. 37	กฎหมายฟอกเงิน (2)	นำเสนอจุดมุ่งหมายของความ พยายามที่จะผลักดันให้เกิดกฎ หมายฟอกเงินและตัวอย่าง ของปัญหาเงินนอกระบบที่ได้ มาโดยผิดกฎหมาย	-พลเอกชาลิต ยอดมณี เลขาธิการ การ ปปส. -ปรีชา สุวรรณ- ทัต สส. กทม. พรรคประชาธิ- ปัตย์

ตอนที่	วันที่ออกอากาศ	ชื่อตอน	เนื้อเรื่องย่อ	ผู้ให้สัมภาษณ์
36	30 พ.ค. 37	กฎหมายฟอกเงิน (3)	ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในส่วนของสถาบันการเงินและผู้ให้บริการที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการกำหนดแนวทางในการใช้กฎหมายฟอกเงิน	- บัณฑิต นิจถาวร รอง ผอ. ฝ่ายวิ- ชาการ ธ.แห่ง- ประเทศไทย - สวัสดิ์ เจียร- ชนากุล ผอ. สำ- นักบริหารการ- เงิน ธ.กสิกร- ไทย

จากตารางแสดงเนื้อหาของข่าวสารเชิงเศรษฐกิจที่นำเสนอในรายการ " จับกระแสเศรษฐกิจ" ทั้งหมดข้างต้น จะเห็นได้ว่า มีการแบ่งกลุ่มเนื้อหาออกเป็น 8 ประเภท แต่มีเพียงเนื้อหาข่าวสารด้านการเงิน - การธนาคาร ที่ถูกคัดเลือกมานำเสนอในรายการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะโครงสร้างและนโยบายด้านการผลิตข่าวที่องค์กรผู้ผลิตกำหนดขึ้น ได้ให้อิสระในการทำงานแก่ผู้สื่อข่าวที่ได้รับผิดชอบหน้าที่ในการผลิตรายการ จึงทำให้การคัดเลือกประเด็นข่าวเพื่อนำมาผลิตรายการในแต่ละตอน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความชำนาญของผู้ผลิตรายการเป็นสำคัญ แม้ว่าหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นข่าวจะมุ่งเน้นประเด็นข่าวเศรษฐกิจที่อยู่ในกระแสความสนใจของประชาชนในช่วงเวลานั้นเป็นหลักก็ตาม นอกจากนี้ เนื่องจากผู้สื่อข่าวแต่ละท่านมีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันไม่มากนัก และไม่มีความรู้ในเชิงเศรษฐกิจเฉพาะด้าน จึงส่งผลให้ไม่สามารถนำเสนอประเด็นข่าวในเชิงลึกได้ ดังนั้นในการผลิตรายการส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวจึงทำการวิเคราะห์และสรุปประเด็นข่าวจากคำสัมภาษณ์ของผู้รู้ หรือผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประเด็น

ช่านั้น ซึ่งถือเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการผลิตรายการมากกว่าจะวิเคราะห์รายละเอียดในเชิงลึกด้วยตนเอง

จากรายละเอียดทั้งหมดข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกได้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการผลิตรายการ และลักษณะเนื้อหาที่น่าสนใจในรายการ "จับกระแสเศรษฐกิจ" และนอกจากนี้ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ยังส่งผลต่อเนื่องไปยังการแสดงผลออกต่างๆ ของรายการ ดังที่จะประเมินให้เห็นโดยละเอียดในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย